

ІНФОРМАЦІЯ

про діяльність Державної судової адміністрації України

за 2014 рік та 9 місяців 2015 року

У звітному періоді діяльність ДСА України була спрямована на організаційне та фінансове забезпечення діяльності органів судової влади в межах повноважень, визначених Законом України "Про судоустрій і статус суддів", що сприяло утвердженню верховенства права й забезпеченню кожній людині права на справедливий судовий розгляд справи незалежним та неупередженим судом.

Кількість судів загальної юрисдикції, організаційне та фінансове забезпечення діяльності яких здійснювалося ДСА України, як головним розпорядником бюджетних коштів, на початку 2014 року становила 763.

Суспільно-політичні події, що відбулися в Україні наприкінці 2013 року та на початку 2014 року, а також уведення в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 року "Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України" зумовили зменшення кількості судів протягом 2014 року, щодо яких ДСА України здійснювала забезпечення діяльності, на 86, з них кількість судів материкової частини України зменшилася на 50.

На кінець 2014 року кількість функціонуючих судів загальної юрисдикції становила 677.

ДСА України інформує про свою діяльність за 2014 рік та 9 місяців 2015 року щодо організаційного та фінансового забезпечення діяльності судів, крім судів, розміщених в АР Крим і місті Севастополі, а також місцевих загальних судів Донецької та Луганської областей, які залишаються в межах території, на якій органи державної влади не здійснюють свої повноваження.

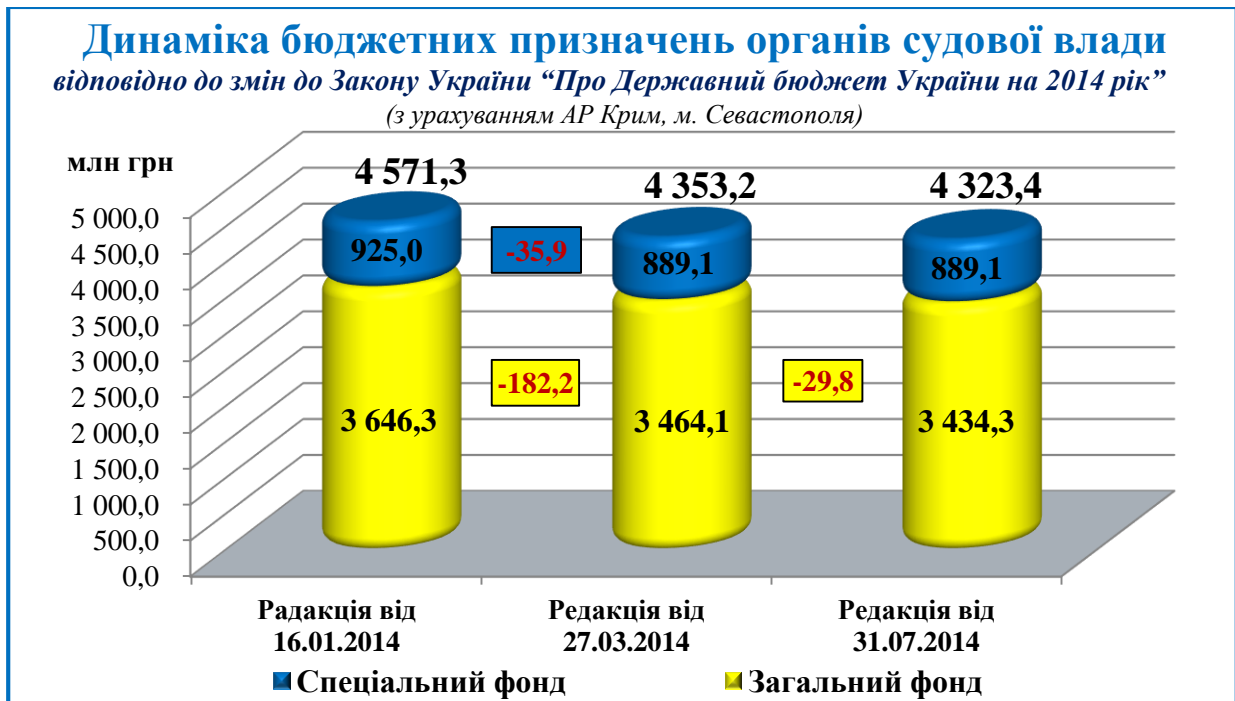
1. Стан фінансового забезпечення органів судової влади

Упродовж 2014 року для органів судової влади, забезпечення діяльності яких здійснюється ДСА України, як головним розпорядником бюджетних коштів, обсяги бюджетних призначень змінювалися двічі.

Так, на дату набрання чинності Законом України "Про Державний бюджет України на 2014 рік" бюджетні призначення для органів судової влади склали 4 571,3 млн гривень.

Згідно із Законом України від 27.03.2014 № 1165-VII "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2014 рік" бюджетні призначення на 2014 рік склали 4 353,2 млн гривень.

Законом України від 31.07.2014 № 1622-VII "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2014 рік" бюджетні призначення для органів судової влади на 2014 рік склали 4 323,4 млн гривень. Таким чином, зменшення бюджетних призначень на 2014 рік відбулося на суму 29,8 млн гривень.

Скорочення видатків державного бюджету відбулося переважно за рахунок зменшення призначень, що передбачалися для забезпечення діяльності органів судової влади, які розміщені на території АР Крим та міста Севастополя, у період з квітня по грудень 2014 року.

З метою недопущення скорочення видатків державного бюджету для органів судової влади, на всі пропозиції Уряду із зазначеного питання, ДСА України надавалися підкріплені відповідними ґрунтовними розрахунками заперечення щодо скорочення таких призначень.

ДСА України, у межах своїх повноважень, здійснювала ряд відповідних заходів для захисту інтересів судової влади у відносинах з іншими органами державної влади, зокрема Міністерством фінансів України.

Так, листом від 23.03.2014 № 31-07000-05-5/6089 Міністерства фінансів України було визначено суму щодо скорочення видатків у розмірі 220,0 млн грн, у той час як згідно із Законом України "Про Державний бюджет України на 2014 рік" (у редакції від 27.03.2014) скорочення відбулося на 218,1 млн гривень. На перший погляд різниця в 1,9 млн грн незначна, але це – річний бюджет трьох невеликих районних судів.

Із зазначених 218,1 млн грн: 195,2 млн грн або 89,5% – це скорочення видатків на забезпечення діяльності органів судової влади АР Крим та 22,9 млн грн або 10,5% – материкової частини України.

Крім того, згідно із Законом України від 31.07.2014 № 1622-VII "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2014 рік" із запропонованої Міністерством фінансів України суми скорочення бюджетних призначень в обсязі 123,8 млн грн завдяки активній позиції ДСА України фактично було скорочено видатки лише на суму 29,8 млн грн, з яких 26,0 млн грн або 87,2% – це видатки на забезпечення

органів судової влади материкової частини України та 3,8 млн грн або 12,8% – АР Крим.

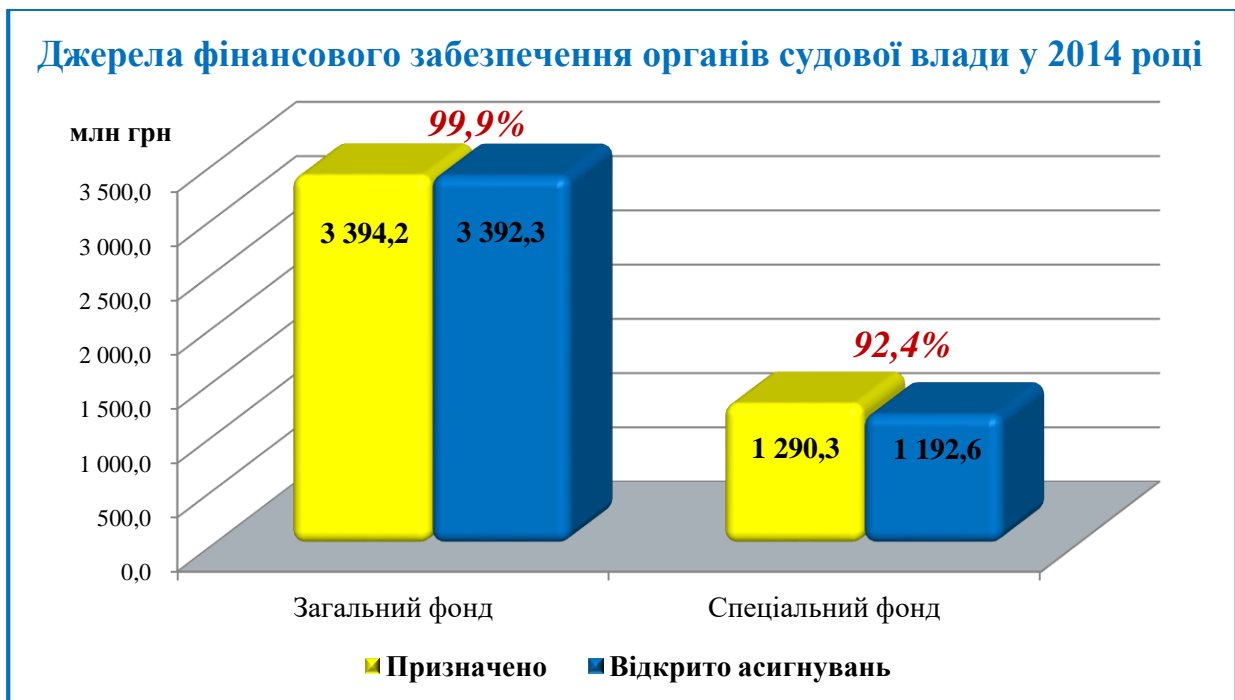
Усього протягом 2014 року бюджетні призначення для органів судової влади скорочені на загальну суму 247,9 млн грн, з них АР Крим – 199,0 млн грн (80,3%), материкова частина України – 48,9 млн гривень (19,7%).

З урахуванням змін у законодавстві ДСА України вносилися відповідні зміни до паспортів бюджетних програм.

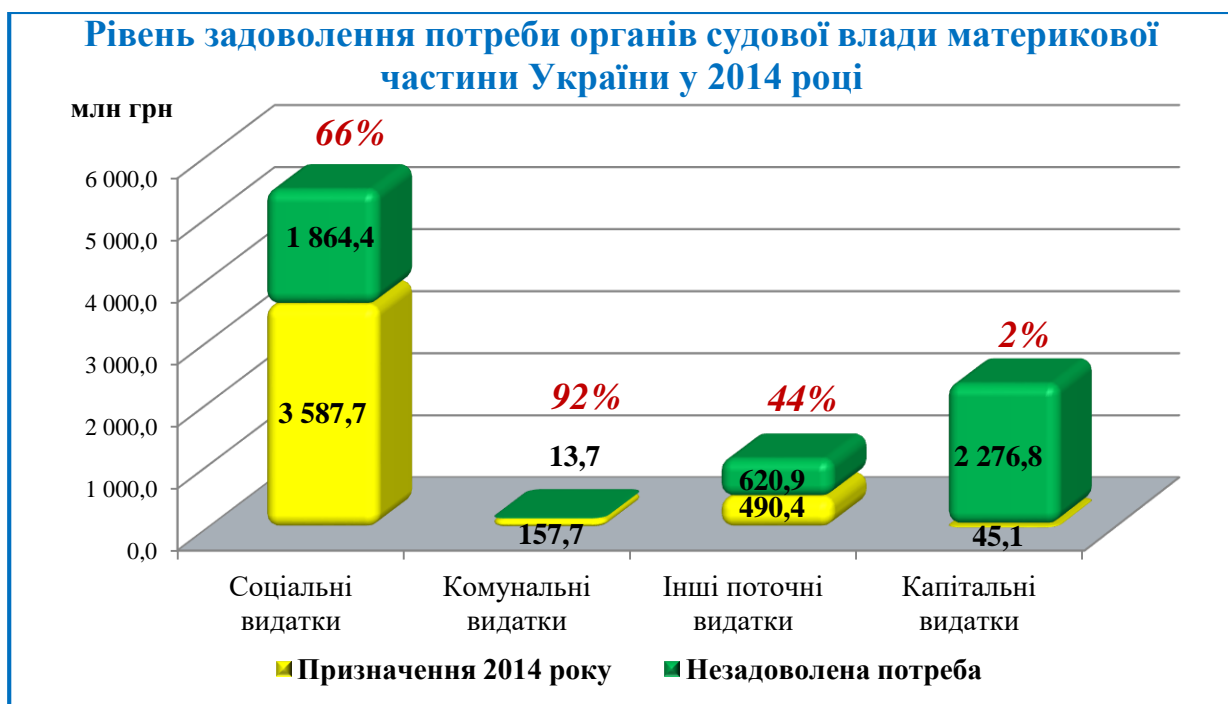
Паспорти бюджетних програм було затверджено спільним наказом Міністерства фінансів України та ДСА України від 26.02.2014 № 32/116 "Про затвердження паспортів бюджетних програм на 2014 рік".

Подальші зміни до паспортів бюджетних програм затверджувалися спільними наказами Міністерства фінансів України та ДСА України від 10.10.2014 № 130/1020 та від 25.12.2014 № 171/1231.

Станом на кінець 2014 року загальна сума бюджетних призначень для забезпечення діяльності органів судової влади, з урахуванням понадпланових надходжень судового збору, склала 4 684,5 млн грн, з яких із джерел загального фонду державного бюджету – 3 394,2 млн грн, із спеціального фонду державного бюджету – 1 290,3 млн гривень.

Рівень задоволення потреби органів судової влади призначеннями державного бюджету у 2014 році відповідно до Закону України "Про Державний бюджет України на 2014 рік" із змінами і доповненнями склав лише 47%. Потреба в соціальних видатках була забезпечена на 66 %, у комунальних – на 92%, в інших поточних видатках на здійснення судочинства – на 44%, у капітальних видатках – на 2%.

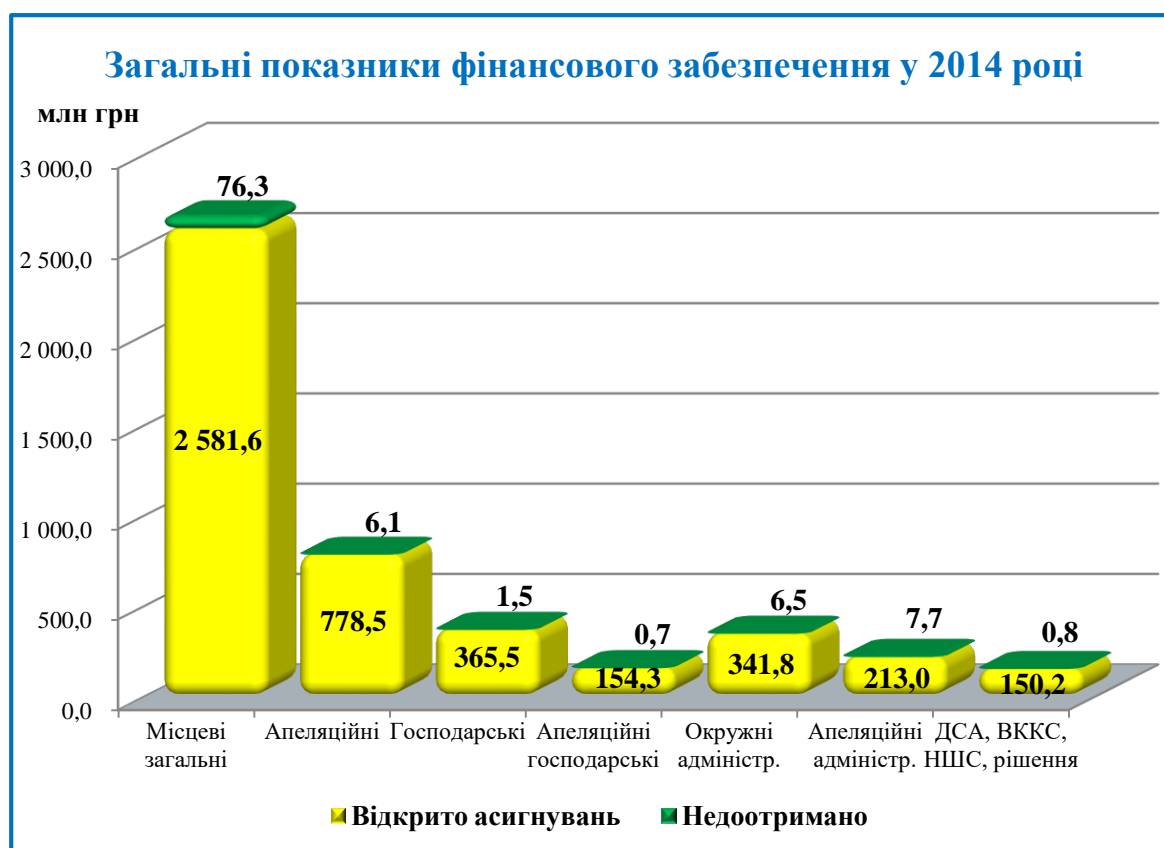
У 2014 році рівень фінансового забезпечення органів судової влади зріс на 479,1 млн грн, або на 11,7%. При цьому відбувся перерозподіл джерел фінансового забезпечення. Так, за рахунок загального фонду державного бюджету бюджетні асигнування збільшилися на 121,5 млн грн, а з джерел спеціального фонду державного бюджету – збільшилося на 357,6 млн гривень.

За напрямками використання бюджетних коштів органами судової влади у 2014 році фінансове забезпечення складало:

- соціальні видатки – 100%;
- видатки для здійснення судочинства – 86,6%;
- видатки на комунальні послуги та енергоносії – 80,1%;
- капітальні видатки – 98,1%.

З метою економного та раціонального використання державних коштів та на виконання підпункту 3 пункту 13 постанови Кабінету Міністрів України від 01.03.2014 № 65 "Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету" ДСА України наказом від 23.05.2014 № 81 затверджено Заходи щодо економного та раціонального використання державних коштів, передбачених для утримання місцевих та апеляційних судів загальної юрисдикції, Державної судової адміністрації України та її територіальних управлінь, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Національної школи суддів України.

Скорочення у 2014 році поточних витратків на здійснення судочинства є наслідком неухильного дотримання органами судової влади зазначених вище вимог нормативно-правових актів.

Загальний обсяг фінансових ресурсів органів судової влади за 2014 рік склав 4584,9 млн грн від суми призначень (4684,5 млн грн), що становить 97,9%. За видами судів відсоток відкритих асигнувань за зазначений вище період складає:

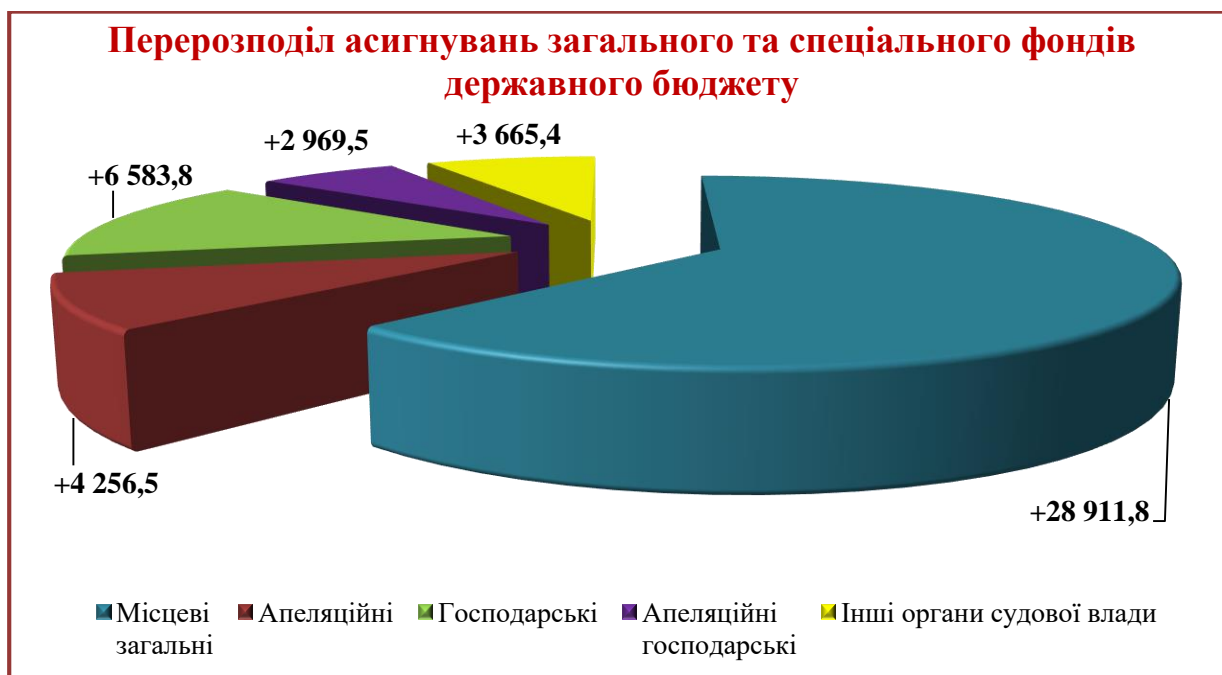
- місцеві загальні суди – 97,1%;
- апеляційні загальні суди – 99,2%;
- місцеві господарські суди – 99,6%;
- апеляційні господарські суди – 99,5%;
- окружні адміністративні суди – 98,1%;
- апеляційні адміністративні суди – 96,5%;
- Державна судова адміністрація України, Вища кваліфікаційна комісія суддів України, Національна школа суддів України – 99,5%.

Процес підготовки державного бюджету на 2014 рік відбувався без участі головного розпорядника бюджетних коштів, а відтак у прийнятому Законі України "Про Державний бюджет України на 2014 рік" не були враховані пропозиції ДСА України щодо розподілу бюджетних коштів з урахуванням потреб органів судової влади. У зв'язку з цим затверджені видатки за бюджетними програмами не задовольняли потребу органів судової влади в цих видатках, а також були розподілені між ними нерівномірно, що призводило до соціальної напруги й численних звернень працівників судів та інших органів судової влади до ДСА України.

Розуміючи серйозність проблеми ДСА України, у березні 2014 року розроблено проект розпорядження Кабінету Міністрів України "Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених

Державній судовій адміністрації на 2014 рік", яке було прийнято Кабінетом Міністрів України.

Перерозподіл видатків державного бюджету, згідно із зазначеним вище розпорядженням, надав можливість фінансово забезпечити видатки капітального характеру та погасити кредиторську заборгованість, яка утворилася в минулі бюджетні періоди.

Однією з найпозитивніших подій у фінансовому забезпеченні органів судової влади 2014 року стало понадпланове надходження до спеціального фонду від сплати судового збору. За 2014 рік фактичні надходження до спеціального фонду державного бюджету від сплати судового збору склали 990 млн грн, що на 100 млн грн більше від запланованого показника.

ДСА України на підставі щоденного моніторингу та аналізу надходжень від сплати судового збору, проводила кропітку та ґрунтовну роботу з визначення планової на 2014 рік суми надходжень від сплати судового збору та відстоювання її при захисті показників бюджетного запиту перед Міністерством фінансів України, що надало можливість органам судової влади, за рахунок понадпланових надходжень від сплати судового збору, частково забезпечити фінансовими ресурсами капітальні видатки.

Слід зауважити, що у Законі України "Про Державний бюджет України на 2014 рік" взагалі не було передбачено бюджетних призначень на капітальні видатки для органів судової влади.

Наприкінці липня 2014 року план по надходженню судового збору до спеціального фонду державного бюджету, з урахуванням залишку на початок року, було виконано.

Як результат, додаткові бюджетні призначення за рахунок понадпланових надходжень за 2014 рік та залишку на початок року склали 403,5 млн грн, а приріст до планового показника склав 45,4%.

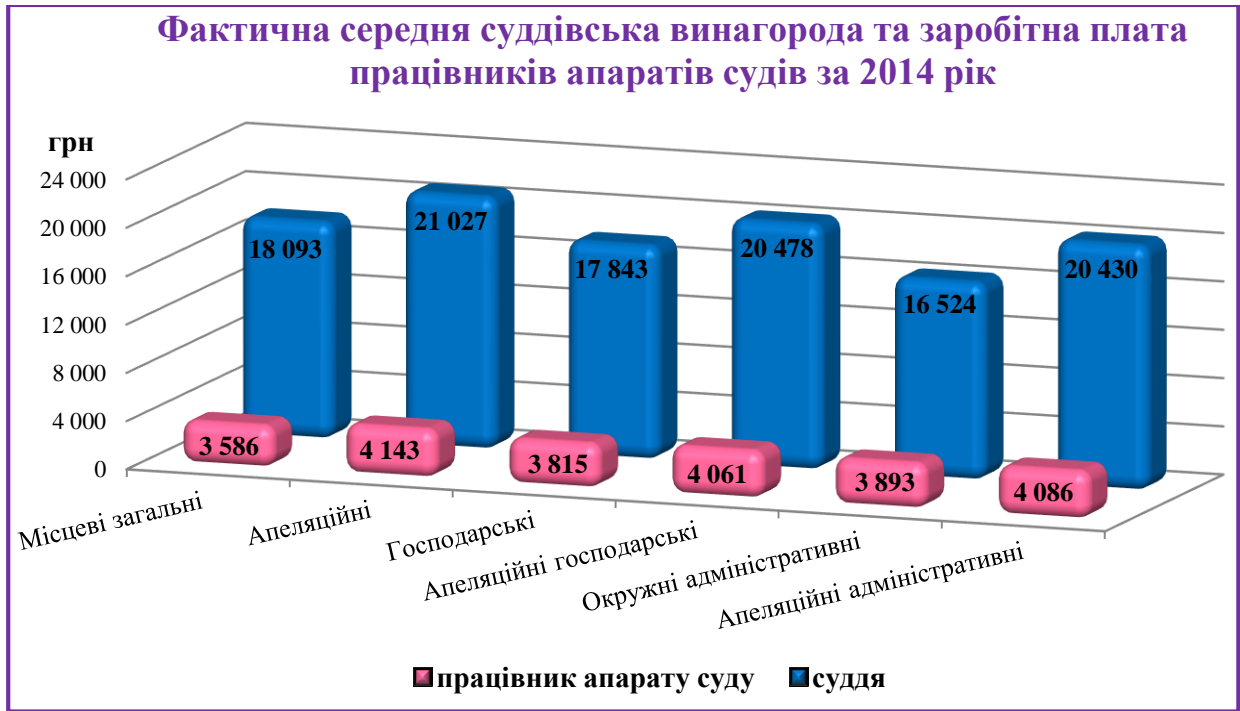
Разом з тим, понадпланові надходження були розподілені ДСА України на найбільш проблемні напрями: 350,1 млн грн спрямовані на соціальні видатки, 50,8 млн грн – на капітальні видатки, 2,6 млн грн – на інші поточні видатки для здійснення судочинства.

У зв'язку з обмеженістю видатків на оплату праці, затверджених Законом України "Про Державний бюджет України на 2014 рік", асигнування на суддівську винагороду та заробітну плату працівників апаратів судів загальної юрисдикції ДСА України спрямовувала з врахуванням фактичної чисельності суддів та працівників апаратів судів. При цьому асигнування, передбачені на ці цілі в помісячному розписі видатків, відкривалися головним розпорядником коштів у повному обсязі.

Для забезпечення працівників апаратів судів загальної юрисдикції обов'язковими виплатами, а також мінімальним розміром стимулюючих виплат ДСА України в I півріччі 2014 року здійснювала наближення планових показників заробітної плати з кінця року для судів, в яких ці показники не були забезпечені, з подальшою компенсацією такого наближення за рахунок понадпланових надходжень судового збору до спеціального фонду.

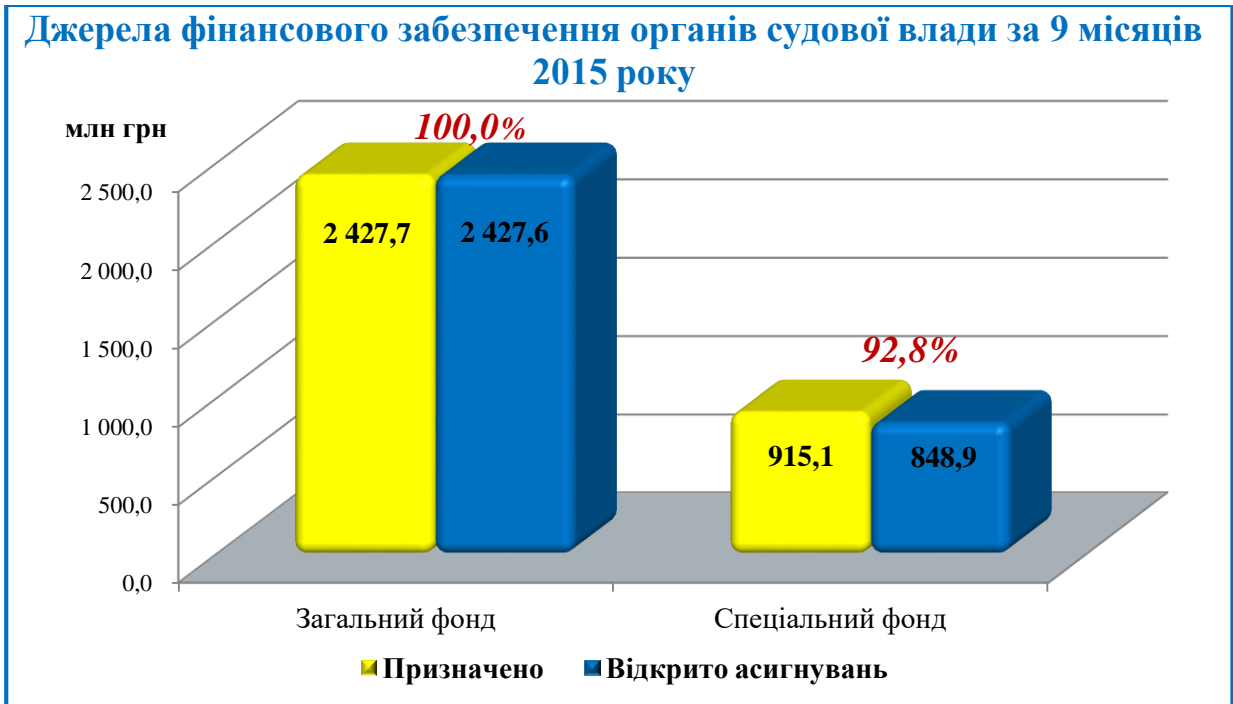
Зважаючи на нерівномірність бюджетних призначень, встановлених місцевим загальним судам Законом України "Про Державний бюджет України на 2014 рік", ДСА України поступово збільшувала бюджетні асигнування на оплату праці, вирівнюючи при цьому існуючі диспропорції у призначеннях, виходячи з принципу збалансованості та наявності різних обставин, які періодично виникають і потребують додаткових асигнувань.

Як вже зазначалось, за період із серпня по грудень 2014 року судам загальної юрисдикції було збільшено фонд оплати праці за рахунок понадпланових надходжень коштів судового збору разом із нарахуванням на загальну суму 350,1 млн гривень. Розмір середньомісячної заробітної плати працівників апаратів судів загальної юрисдикції у 2014 році, розрахований виходячи з річних обсягів бюджетних асигнувань на оплату праці та фактичної чисельності працівників, до їх збільшення мав становити 2 608 грн, а з урахуванням додаткових коштів склав – 3 729 грн (розмір нарахованої зарплати до утримання податків). Приріст середньої заробітної плати працівників апаратів судів склав 1 121 гривню або 43%.

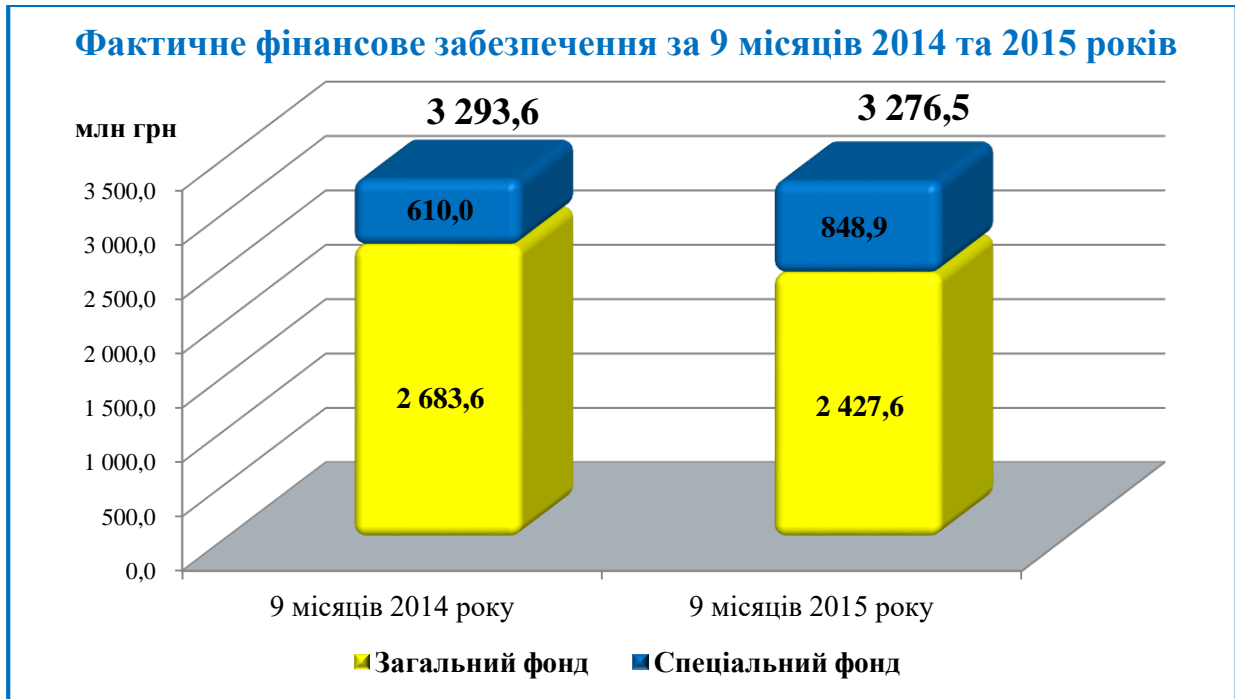
Таким чином, фактичний рівень середньої заробітної плати працівника апарату суду склав 3 729 грн, а суддівської винагороди за 2014 рік – 18 682 гривні.

Відповідно до помісячного плану асигнувань на 9 місяців 2015 року органам судової влади призначені видатки в сумі 3 342,8 млн грн, з яких із джерел загального фонду державного бюджету – 2 427,7 млн грн, із спеціального фонду державного бюджету – 915,1 млн гривень.

Бюджетні асигнування на здійснення видатків за 9 місяців 2015 року відкрито на 98,0% від планових видатків. При цьому із джерел загального фонду державного бюджету бюджетні асигнування виділено на 100,0% (2 427,6 млн грн), а із спеціального фонду державного бюджету – на 92,8% (848,9 млн грн).

У порівнянні з аналогічним періодом минулого року рівень фактичного фінансового забезпечення органів судової влади знизився на 17,1 млн грн, або на 0,5% (вплинули зміни в законодавстві, що регулювали рівень суддівської винагороди). При цьому відбувся перерозподіл джерел фінансового забезпечення в порівнянні з попереднім роком. Так, за рахунок загального фонду державного бюджету фінансові ресурси зменшились на 256,0 млн грн або на 9,5% в порівнянні з 9 місяцями 2014 року, а із спеціального фонду державного бюджету – збільшилося на 238,9 млн грн або на 39,2%.

Станом на 1 жовтня 2015 року залишилися невиділеними 66,3 млн грн бюджетних асигнувань, з яких: за загальним фондом державного бюджету – 0,1 млн грн, за спеціальним фондом державного бюджету – 66,2 млн гривень.

Стосовно невідкриття асигнувань за спеціальним фондом державного бюджету, то слід зазначити, що, як і в попередньому році, відкриття асигнувань судам та ТУ ДСА України, здійснювалося згідно із щотижневими заявками.

Тобто, судами та ТУ ДСА України самостійно визначаються напрями та обсяги необхідних фінансових ресурсів у межах їх помісячних планів асигнувань. Із джерел спеціального фонду державного бюджету за 9 місяців 2015 року такі заявки ДСА України виконано в повному обсязі.

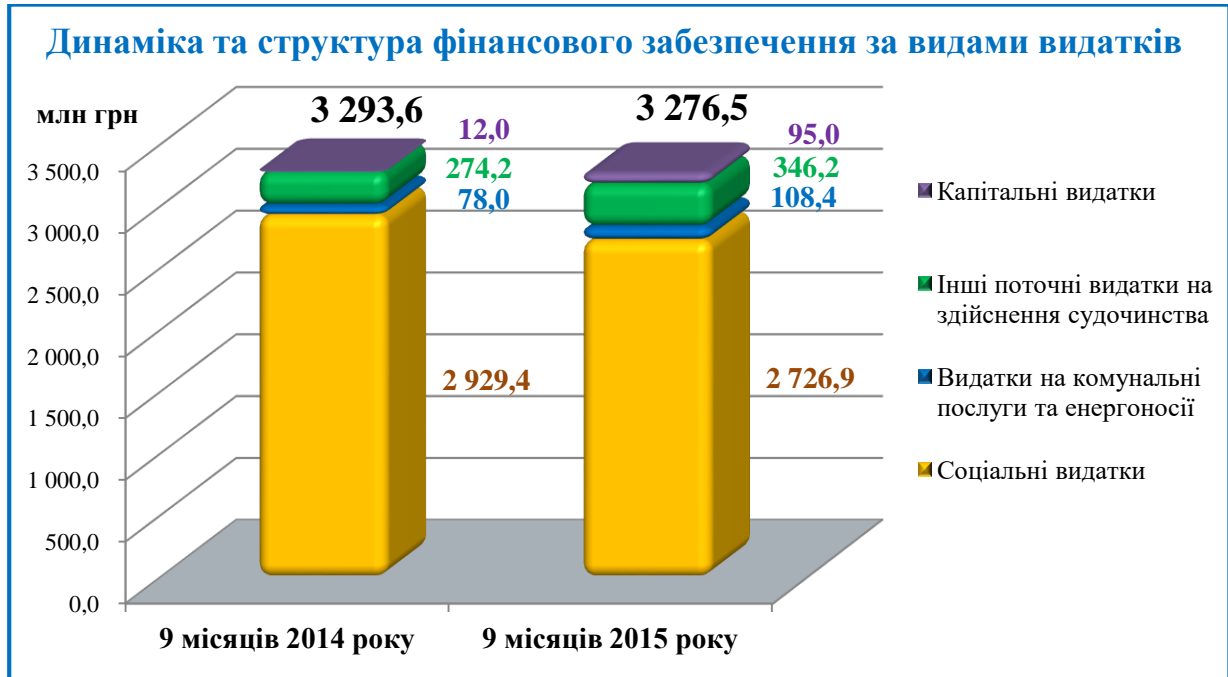
Нажаль, враховуючи не проведення платежів у кінці 2014 року утворилася кредиторська заборгованість за видатками органів судової влади.

З метою врегулювання цієї проблеми ДСА України ініційовано внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2015 рік".

Верховною Радою України 2 березня 2015 року прийнято закон № 217-VII "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2015 рік", яким перерозподілені призначення з видатків споживання на видатки розвитку для погашення кредиторської заборгованості за капітальними видатками та перерозподілено поточні видатки між судами всередині бюджетних програм для погашення заборгованості за поточними видатками. Також додатково виділено 12 млн грн капітальних видатків для облаштування переселених судів з Донецької та Луганської областей за рахунок спеціального фонду.

За напрямками використання органами судової влади бюджетних коштів за 9 місяців 2015 року фінансове забезпечення складало:

- соціальні видатки – 100,0%;
- видатки для здійснення судочинства – 89,9%;
- видатки на комунальні послуги та енергоносії – 79,9%;
- капітальні видатки – 99,8%.

У порівнянні з аналогічним періодом 2014 року фінансове забезпечення соціальних видатків, основною складовою яких є заробітна плата з нарахуванням, зменшилося на 202,5 млн грн або 6,9%.

Зазначене зменшення зумовлено введенням обмеження місячного розміру суддівської винагороди 7 розмірами мінімальної заробітної плати відповідно до пункту 10 Прикінцевих положень Закону України від 28.12.2014 № 76-VIII "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України", тоді, як протягом відповідного періоду попереднього року розрахунок суддівської винагороди базувався на вимогах положень Закону України "Про судоустрій і статус суддів", що передбачали наступні види виплат:

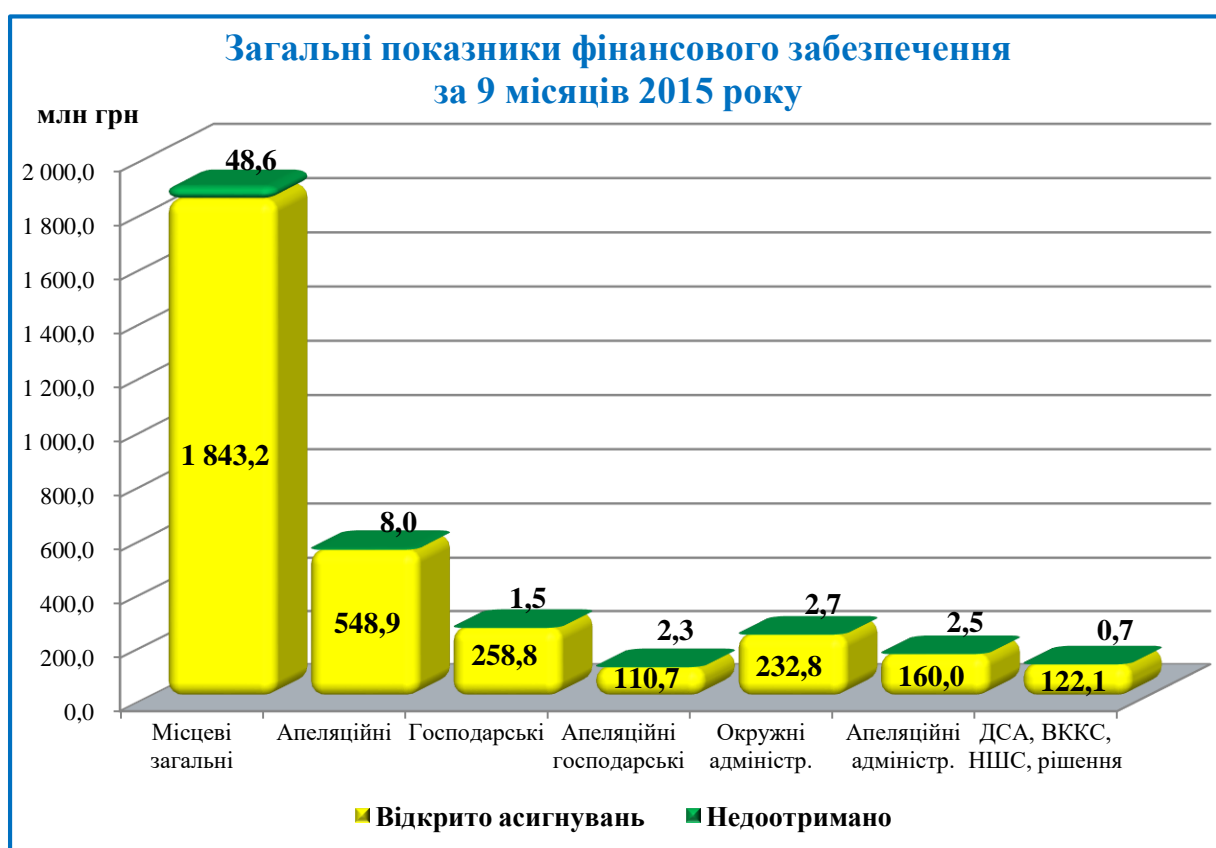
- посадовий оклад судді місцевого суду в розмірі 10 мінімальних заробітних плат (посадові оклади інших суддів пропорційно до посадового окладу судді місцевого суду з відповідним встановленим коефіцієнтом);
- вислугу років;
- перебування на адміністративній посаді в суді;
- науковий ступінь;
- роботу, яка передбачає доступ до державної таємниці.

За іншими напрямками відбулося збільшення видатків, зокрема фінансове забезпечення капітальних видатків збільшилося на 83 млн грн; видатки на комунальні послуги та енергоносії на 30,4 млн грн; інші поточні видатки на здійснення судочинства на 72 млн гривень.

Видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв за 9 місяців 2015 року порівняно з аналогічним періодом минулого року зросли з 78 млн грн до 108,4 млн грн або на 39,0%, що пояснюється значним підвищенням цін і тарифів на ці послуги.

Обсяг інших поточних видатків на здійснення судочинства за 9 місяців 2015 року, у порівнянні з 9 місяцями 2014 року, зріс на 72,0 млн грн або на 26,3%.

Відкриті асигнування за капітальними видатками в сумі 95,0 млн грн були спрямовані на погашення кредиторської заборгованості, зареєстрованої станом на 1 січня 2015 року, та забезпечення належних умов для роботи судів, зокрема облаштування за новим місцезнаходженням судів Донецької та Луганської областей.

Як уже зазначалося вище, загальний обсяг фінансового забезпечення органів судової влади за 9 місяців 2015 року склав 3 276,5 млн грн та від суми призначень (3 342,8 млн грн) становить 98,0%. За видами судів відсоток фінансового забезпечення за зазначений вище період складає:

- місцеві загальні суди – 97,4%;
- апеляційні загальні суди – 98,6%;
- місцеві господарські суди – 99,4%;
- апеляційні господарські суди – 98,0%;
- окружні адміністративні суди – 98,9%;
- апеляційні адміністративні суди – 98,5%;

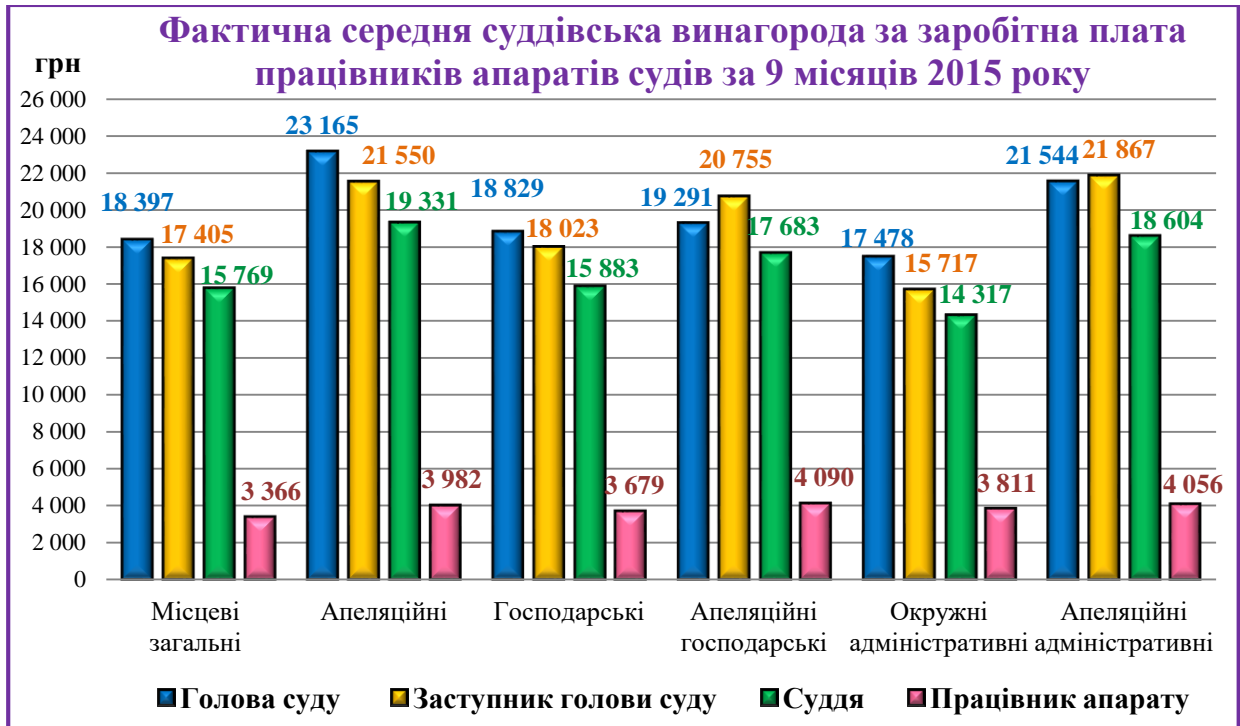
- ДСА України, Вища кваліфікаційна комісія суддів України, Національна школа суддів України та на виконання рішень судів на користь суддів – 99,4%.

Надходження до державного бюджету у 2015 році від сплати судового збору заплановані в сумі 903 млн грн; за 9 місяців 2015 року – 688 млн гривень. Фактичні надходження від сплати судового збору за 9 місяців 2015 року склали 920 млн грн, що більше на 33,7% від запланованих на цей період поточного року та на 26,9 % від фактичних надходжень за аналогічний період минулого року.

Законом України від 22.05.2015 № 484–VII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору", передбачено запровадження єдиного підходу до визначення та встановлення обґрунтованих ставок судового збору, що забезпечить подвоєння доходів від сплати судового збору в реальному вимірі впродовж 12 місяців. Зазначений закон набув чинності 1 вересня 2015 року.

Як і в попередньому році видатки на оплату праці у 2015 році передбачені як за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, так і за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету.

У цілому по судах загальної юрисдикції за 9 місяців 2015 року фактична середня суддівська винагорода (з урахуванням суддівської винагороди голів та заступників голів судів) склала 16 852 грн, фактична середня заробітна плата працівника апарату суду – 3 547 гривень.

Обсяг бюджетних призначень на оплату праці судам загальної юрисдикції на 2015 рік був сформований з урахуванням обмеження місячного розміру суддівської винагороди 10 розмірами мінімальної заробітної плати відповідно до норм Закону України № 76-VIII від 28.12.2014 "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України".

З 1 квітня 2015 року набув чинності Закон України від 02.03.2015 № 231- VIII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення", згідно з яким обмеження суддівської винагороди було скасовано, проте бюджетні призначення не скориговані, що негативно вплинуло на оплату праці працівників апарату суду.

З метою своєчасної та повної виплати суддівської винагороди суддям та заробітної плати працівникам апарату суду ДСА України було ініційовано перед Міністерством фінансів України у квітні-липні 2015 року здійснювати наближення планових показників заробітної плати з кінця року, з подальшою компенсацією такого наближення за рахунок понадпланових надходжень судового збору до спеціального фонду. Загальна сума наближення судам загальної юрисдикції за згаданий вище період становила 232 646,8 тис. грн з нарахуванням.

З метою забезпечення контролю за обсягами надходжень до спеціального фонду державного бюджету від звернених у дохід держави коштів, що були внесені в якості застави, у порядку статті 182 КПК України у межах повноважень головного розпорядника бюджетних коштів, визначених Бюджетним кодексом України, ДСА України у III

кварталі 2015 року запровадила збір інформації про рух грошових коштів на депозитному рахунку та рекомендувала розпорядникам бюджетних коштів нижчого рівня розпочати проведення інвентаризації зазначених рахунків станом на 01.07.2015.

Контроль за зарахуванням до спеціального фонду Державного бюджету України коштів, які були внесені в якості застави при застосуванні запобіжного заходу й підлягають зверненню в дохід держави, спрямований на виявлення додаткових ресурсів для забезпечення здійснення судочинства та функціонування органів судової влади.

ДСА України за звітний період також докладалося максимум зусиль для:

- організації переведення суддів та працівників апаратів судів, працівників ТУ ДСА України на контрольовану українською владою територію;
- забезпечення належними умовами праці суддів та працівників апаратів судів;
- забезпечення судів приміщеннями;
- організації забезпечення безперервного бюджетного процесу (відкриття рахунків, внесення змін до наказів, внесення змін до документації, що забезпечує бюджетний процес, зокрема довідки змін до кошторисів і планів асигнувань загального фонду бюджету, планів спеціального фонду).

Всього за 2014 рік з питань фінансового забезпечення органів судової влади ДСА України до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України та особисто Президентові України, Прем'єр-міністрові України, Голові Комітету Верховної Ради України з питань бюджету було надіслано близько 100 листів.

2. Інформаційно-технічне забезпечення судів

Поняття "інформатизація суспільства" та "інформаційне суспільство" все частіше використовуються в останні роки. З кожним роком посилюється розвиток інформаційних технологій, комп'ютерної техніки та програмного забезпечення. Все більшого значення набирає універсальне та спеціалізоване програмне забезпечення. Його розвиток відбувається настільки швидко, що кожного року з'являються нові версії з удосконаленими та новими функціональними можливостями.

Сучасні комп'ютерні технології та засоби Інтернету використовуються практично в усіх галузях діяльності людини, зокрема, й органами судової влади.

Так, на виконання вимог законів України "Про судоустрій і статус суддів", "Про доступ до судових рішень", "Про Національну програму інформатизації", статті 48 Бюджетного кодексу України ДСА України здійснюються організаційні заходи з реалізації державної політики у сфері інформатизації.

У 2014 році на придбання засобів інформатизації місцевим та апеляційним судам загальної юрисдикції було виділено асигнування на суму 9 932,4 тис. гривень.

До першочергових заходів з інформатизації відноситься придбання засобів інформатизації (комп'ютерної та оргтехніки, серверного обладнання тощо), отримання та супроводження послуг з інформатизації (супроводження автоматизованої системи документообігу, централізоване адміністрування локальних комп'ютерних мереж, супроводження іншого програмного забезпечення, доступ до електронних юридичних баз даних тощо), а також отримання послуг з придбання ліцензійного програмного забезпечення.

Наявність засобів інформатизації в місцевих та апеляційних судах загальної юрисдикції станом на 31.12.2014 становила:

1) Персональні комп'ютери:

- місцеві загальні суди – 15 881 од.;
- окружні адміністративні суди – 1 925 од.;
- місцеві господарські суди – 3 158 од.;
- апеляційні загальні суди – 3 196 од.;
- апеляційні адміністративні суди – 1 077 од.;
- апеляційні господарські суди – 1 115 од.

2) Системи фіксування судового засідання:

- місцеві загальні суди – 5 481 од.;
- окружні адміністративні суди – 363 од.;
- місцеві господарські суди – 396 од.;
- апеляційні загальні суди – 537 од.;
- апеляційні адміністративні суди – 81 од.;
- апеляційні господарські суди – 89 од.

3) Сервери:

- місцеві загальні суди – 1 295 од.;
- окружні адміністративні суди – 57 од.;
- місцеві господарські суди – 71 од.;
- апеляційні загальні суди – 104 од.;
- апеляційні адміністративні суди – 25 од.;
- апеляційні господарські суди – 25 од.

4) Оргтехніка:

- місцеві загальні суди – 10 275 од.;
- окружні адміністративні суди – 1 106 од.;
- місцеві господарські суди – 1 787 од.;
- апеляційні загальні суди – 1 972 од.;
- апеляційні адміністративні суди – 700 од.;
- апеляційні господарські суди – 705 од.

Протягом 9 місяців 2015 року (у порівнянні з 9 місяцями 2014 року) на придбання засобів інформатизації місцевим та апеляційним судам загальної юрисдикції було виділено:

- місцевим загальним судам 5 818,1 тис. грн (9 місяців 2014 року – 6 147,0 тис. грн);

- господарським судам 1 986,8 тис. грн (9 місяців 2014 року – 298,6 тис. грн);
- окружним адміністративним судам 1 191,2 тис. грн (9 місяців 2014 року – 877,7 тис. грн);
- апеляційним господарським судам 1 045,8 тис. грн (9 місяців 2014 року – 37,2 тис. грн);
- апеляційним адміністративним судам 978,3 тис. грн (9 місяців 2014 року – 929,5 тис. грн);
- апеляційним судам 4 175,5 тис. грн (9 місяців 2014 року – 552,2 тис. грн).

За 9 місяців 2015 року було виділено 15 195,7 тис. грн бюджетних асигнувань на відміну від 9 місяців 2014 року (8 842,2 тис. грн), тобто бюджетні асигнування збільшилися на 41,8%.

Структура використаних бюджетних призначень на придбання органами судової влади засобів інформатизації за 9 місяців 2015 року в порівнянні з аналогічним періодом 2014 року наведено в діаграмі.

Однак, незважаючи на збільшення бюджетних призначень на придбання засобів інформатизації рівень забезпечення органів судової влади засобами інформатизації не лише не підвищився, але й зменшився у зв'язку з постійним збільшенням кількості засобів інформатизації, що підлягають списанню, як такі, що непридатні для подальшого використання внаслідок фізичного зносу та є морально застарілими.

Із загальної кількості засобів інформатизації, що знаходяться на балансовому обліку судів, 17% підлягає списанню.

Динаміку наявності засобів інформатизації за 9 місяців 2015 року в порівнянні з аналогічним періодом 2014 року наведено в наступних діаграмах.

У цілому, для повного забезпечення місцевих та апеляційних судів персональними комп'ютерами, системами фіксування судового процесу, серверами та оргтехнікою необхідно бюджетних призначень у сумі більш як 160 млн гривень.

Станом на 1 жовтня 2015 року для повного забезпечення органів судової влади необхідно придбати:

- 6 197 персональних комп'ютерів вартість яких становить більше 80 млн грн;
- 1 262 систем фіксування судового засідання на суму понад 50 млн грн;
- 4 399 од. оргтехніки на суму більше 26 млн гривень.

З метою надання методичної допомоги місцевим та апеляційним судам при укладанні договорів з урахуванням вимог статті 48 Бюджетного кодексу України, постанови Кабінету Міністрів України від 25 липня 2002 року № 1048 "Про затвердження Порядку проведення експертизи Національної програми інформатизації та окремих її завдань (проектів)" у 2014-2015 роках ДСА України підготовлено та погоджено з Генеральним державним замовником Національної програми інформатизації – Державним агентством з питань науки, інновацій та інформатизації України проекти типових договорів на заходи інформатизації для місцевих та апеляційних судів, техніко-економічні обґрунтування до них та направлено для врахування і використання в роботі апеляційним та місцевим судам загальної юрисдикції, а також ТУ ДСА України.

Проектами згаданих вище типових договорів на закупівлю засобів інформатизації передбачено мінімальні технічні вимоги до устаткування, необхідного для придбання.

2.1. Удосконалення та підтримка підсистеми "Зв'язок та передача інформації"

З метою створення єдиного інформаційного простору органів судової влади ДСА України здійснюються заходи щодо забезпечення обміну інформацією між ДСА України та іншими державними органами й установами.

Так, відповідно до Порядку надсилання електронних копій судових рішень щодо осіб, які вчинили корупційні правопорушення, затвердженого спільним наказом ДСА України та Міністерства юстиції України від 26 січня 2012 року № 12/152/5 (зі змінами), передача електронних копій судових рішень з відомостями, які не можуть бути відкриті для загального доступу, здійснюється у справах про: адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією (глава 13-А Кодексу України про адміністративні правопорушення); корупційні правопорушення, що містять ознаки злочинів, (визначені приміткою до статті 45 КК України.

Упродовж 2014 року до Міністерства юстиції України було надіслано 6 565 електронних копій судових рішень; за 9 місяців 2015 року – 17 589 (9 місяців 2014 року – 3 777).

За 9 місяців 2015 року кількість надісланих судових рішень у порівнянні з аналогічним періодом 2014 року значно збільшилася.

Нормами спільного наказу ДСА України Генеральної прокуратури України від 14 серпня 2014 року № 82/108 "Про затвердження Порядку надсилання інформації про осіб у кримінальних провадженнях та електронних копій судових рішень щодо осіб, які вчинили кримінальні правопорушення" визначено процедуру міжвідомчого обміну інформацією щодо осіб у кримінальних провадженнях, скерованих до суду відповідно до пунктів 2, 3 частини другої статті 283 КПК України, надсилання електронних копій судових рішень з відомостями, які не можуть бути відкриті для загального доступу, а також судових рішень за результатами

розгляду апеляційних чи касаційних скарг у цих кримінальних провадженнях, ухвалених з моменту набрання чинності КПК України.

Відомості з Єдиного реєстру досудових розслідувань формуються інформаційною системою автоматично після внесення прокурором інформації про закінчення досудового розслідування у кримінальному провадженні стосовно особи відповідно до пунктів 2, 3 частини другої статті 283 КПК України.

У 2014 році органами прокуратури було надіслано 164 596 карток досудового слідства; за 9 місяців 2015 року – 121 855 карток (за 9 місяців 2014 року – 130 441). Таким чином, за 9 місяців 2015 року в порівнянні з аналогічним періодом 2014 року кількість надісланих карток зменшилася майже на 7%.

Адміністратором автоматизованої системи документообігу суду до Єдиного реєстру досудових розслідувань у 2014 році було надіслано 208 320 карток на особу та 329 557 документів судових рішень. За 9 місяців 2015 року до Єдиного реєстру досудових розслідувань було надіслано 297 060 карток та 408 162 документи судових рішень (за 9 місяців 2014 року – 159 888 та 252 358 відповідно). Отже, за 9 місяців 2015 року в порівнянні з аналогічним періодом 2014 року кількість надісланих карток на особу та документів судових рішень збільшилася відповідно на 86% та 62%.

На виконання вимог спільного наказу ДСА України й Міністерства доходів і зборів України (наразі Державна фіскальна служба України) від 26 лютого 2013 року № 30/44 "Про затвердження Порядку надання судам загальної юрисдикції інформації про реєстраційні номери облікових карток платників податків боржників та стягувачів", реалізовано механізм запиту для автоматичного отримання від органів Державної фіскальної служби України реєстраційного номера облікової картки платника податків учасника справи з метою належного оформлення виконавчого документа у справі.

За допомогою цього механізму для отримання реєстраційного номера облікової картки платника податків учасника справи за 2014 рік органами судової влади надіслано 369 100 запитів, упродовж 9 місяців 2015 року – 245 976 запитів (за 9 місяців 2014 року – 274 880).

Відповідно до статті 22-1 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців" судам загальної юрисдикції на безоплатній основі надається безперешкодний доступ до відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

За погодженням з ДСА України Міністерством юстиції України наказом від 31 липня 2013 року № 1556/5 було затверджено Положення про порядок доступу судів загальної юрисдикції до відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Згадане вище Положення встановлює порядок доступу судів загальної юрисдикції до відомостей вказаного Реєстру на безоплатній основі, шляхом їх підключення через Реєстраційний портал.

Запроваджено також надсилання до Центральної виборчої комісії електронних копій судових рішень, що набрали законної сили, з

відомостями, які не можуть бути відкриті для загального доступу, ухвалених місцевими судами за результатами розгляду справ про уточнення списків виборців (стаття 173 КАС України), визнання фізичних осіб недієздатними та поновлення цивільної дієздатності фізичних осіб, які були визнані недієздатними (статті 39, 42 ЦК України), статті 236 - 241 ЦПК України, та судових рішень, ухвалених відповідними вищими спеціалізованими та апеляційними судами у цих справах.

На виконання вимог частини другої статті 9 Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору" (набирав чинності 1 вересня 2015 року) та Порядку казначейського обслуговування доходів та інших надходжень державного бюджету, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29 січня 2013 року № 43, між Державною судовою адміністрацією України та ДКС України підписано Угоду про інформаційне співробітництво, яка дозволить здійснювати своєчасний та повний контроль органами судової влади за сплатою судового збору.

Також, ДСА України здійснюються організаційні заходи щодо забезпечення подальшої співпраці з:

- Міністерством юстиції України стосовно обміну електронними даними, що містять відомості про арбітражних керуючих та справи про банкрутство;

- Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру щодо обміну електронними даними, що містять відомості про зареєстровані в Державному земельному кадастрі земельні ділянки та ухвалені по них судами загальної юрисдикції судові рішення;

- Державним підприємством "Національні інформаційні системи" щодо надання безкоштовного доступу судам до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно. На сьогодні триває процедура отримання судами загальної юрисдикції ідентифікаторів доступу (логінів і паролів) до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

У рамках цієї співпраці передбачається електронний обмін документами між судами та зазначеними установами, що дозволить зекономити державні кошти на поштові відправлення та прискорить отримання інформації органами судової влади.

2.2. Удосконалення автоматизованої системи документообігу суду

Відповідно до статті 15 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у судах загальної юрисдикції запроваджено АСД суду.

З метою вдосконалення АСД суду та скорочення витрат на програмне забезпечення ДСА України спільно з ДП "ІСС" здійснюється постійне доопрацювання та оновлення КП "Д-3" для апеляційних та місцевих загальних судів та КП "ДСС" для апеляційних та місцевих спеціалізованих судів.

Так, у рамках оновлень АСД суду з урахуванням особливостей спеціалізації та інстанційності судів розширено та вдосконалено

функціональні можливості зазначених вище комп'ютерних програм, а саме: запроваджено новий вбудований редактор текстів; вдосконалено процедуру автоматизованого розподілу судових справ між суддями згідно з вимогами Положення про автоматизовану систему документообігу суду; запроваджено функціонал створення протоколів та звітів автоматизованого розподілу судових справ між суддями; вдосконалено режим надсилання судових рішень до Єдиного державного реєстру судових рішень; реалізовано перевірку зарахування судового збору до спеціального фонду Державного бюджету України тощо.

Рішенням Ради суддів України від 02.04.2015 № 25 затверджено Положення про автоматизовану систему документообігу суду в новій редакції (далі – Положення про АСД суду).

На сьогодні, вдосконалено порядок функціонування АСД суду в частині автоматизованого розподілу судових справ шляхом формування в автоматичному режимі відповідних протоколів автоматизованого розподілу справ. При здійсненні автоматизованого розподілу судових справ між суддями в АСД суду автоматично створюється відповідний звіт, при аналізі якого можна надати висновок щодо додержання норм Положення про АСД суду в частині автоматичного розподілу конкретної справи. Однією із важливих норм Положення про АСД суду є заборона АСД суду редагування усіх протоколів та звітів, пов'язаних з автоматичним розподілом судових справ.

Крім того, Положення про АСД суду визначає обов'язковість щоденного оприлюднення на веб-сайтах судів списків судових справ, призначених до розгляду, списків апеляційних скарг, списків автоматично розподілених судових справ із зазначенням обов'язкової структури цих списків для всіх судів, а також інформації щодо стадій розгляду судових справ. Зазначені відомості формуються автоматично на підставі внесеної до АСД суду інформації.

Відповідно до вимог Положення про АСД відвідувачі веб-порталу судової влади України забезпечені своєчасною та зручною для перегляду в повному обсязі інформації щодо стадій розгляду судових справ, що є одним з ключових електронних сервісів надання безперешкодного доступу до роботи судів.

Для відвідувачів рубрики "Інформація щодо стадій розгляду судових справ" на веб-порталі судової влади України реалізовано зручний механізм перегляду всіх судових рішень, що містяться в Єдиному державному реєстрі судових рішень, по кожній судовій справі із зазначеної рубрики після обрання поточного значення показника "Єдиний унікальний номер справи".

Таким чином, кожному відвідувачу веб-порталу судової влади України надано можливість не лише отримати загальну інформацію щодо поточного стану судової справи, але й переглянути всі судові рішення по судовій справі, що оприлюднені в Єдиному державному реєстрі судових рішень, а також ознайомитися з порядком здійснення та результатами автоматизованого розподілу судової справи між суддями в кожному суді.

2.3. Запровадження системи відеоконференцзв'язку в приміщеннях судів та інших органів й установ під час проведення судових засідань

На виконання вимог статті 336 КПК України, статті 158¹ ЦПК України, статті 74¹ ГПК України та статті 122¹ КАС України стосовно проведення судових засідань у режимі відеоконференції, ДСА України для запровадження системи відеоконференцзв'язку в приміщеннях судів та інших органів і установ під час проведення судових засідань було організовано закупівлю, монтаж і введення в експлуатацію в апеляційних та місцевих судах усіх юрисдикцій стаціонарні системи відеоконференцзв'язку. Для належного функціонування цих систем згадані вище суди забезпечені каналами Інтернет-зв'язку.

У слідчих ізоляторах та установах виконання покарань Державної пенітенціарної служби України здійснено впровадження мобільних систем відеоконференцзв'язку для проведення судових засідань у режимі відеоконференції.

З початку запровадження цього сервісу (2013 рік) у режимі відеоконференції проведено близько 90 тисяч судових засідань і спостерігається тенденція щодо збільшення проведення таких сеансів, але майже 90% з цієї кількості засідань стосується розгляду кримінальних справ.

За 9 місяців 2015 року спостерігається тенденція до збільшення кількості проведення судових засідань у режимі відеоконференції в адміністративному та господарському судочинстві. Це пов'язано із зручністю для сторін судового процесу бути обов'язково присутніми в залі судового засідання та економією коштів (якщо для участі в судовому засіданні необхідно їхати до іншого регіону в межах України).

Після запровадження автоматизованої системи "Електронний суд" учасники судового процесу будуть мати можливість брати участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції за допомогою персонального електронного кабінету користувача автоматизованої системи "Електронний суд", у разі подання до суду відповідного клопотання, у тому числі в електронному вигляді, відповідно до вимог чинного законодавства.

Інформація про проведення судових засідань у режимі відеоконференції наведена нижче.

Види судів	Кількість проведених судових засідань у режимі відеоконференцзв'язку
-------------------	---

	2013 рік	2014 рік	9 місяців 2014 року	9 місяців 2015 року
апеляційні загальні суди	3277	9 229	5 757	8 639
місцеві господарські суди	X	1 231	748	2 493
апеляційні господарські суди	X	188	91	710
окружні адміністративні суди	X	191	97	906
апеляційні адміністративні суди	X	104	61	453
місцеві загальні суди	7718	42 142	33 048	27 690
Разом:	10 995	53 085	39 802	40 891

Крім того, адміністратором веб-порталу судової влади України створено офіційний канал на YouTube та розміщено відповідний банер, за допомогою якого можливо переглядати судові засідання в он-лайн режимі.

З метою виконання вимог статті 336 КПК України розроблено проект спільного наказу ДСА України та Міністерства юстиції України, Верховного Суду України та Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, щодо затвердження Порядку взаємодії судів загальної юрисдикції та установ виконання покарань, слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України під час здійснення дистанційного судового провадження (дистанційного досудового розслідування).

Наразі триває процедура погодження зазначеного проекту із заінтересованими державними органами та установами.

2.4. Єдиний державний реєстр судових рішень

На виконання вимог Закону України "Про доступ до судових рішень" ДСА України забезпечує ведення ЄДРСР. За період його існування, протягом шести з половиною років, до нього включено близько 50 мільйонів копій судових рішень.

Кількість внесених судових рішень до ЄДРСР наведена нижче.

Види судів	2014 рік	9 місяців 2014 року	9 місяців 2015 року
Верховний Суд України	1 504	1 026	9 708

Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ	50 500	38 092	68 798
Вищий адміністративний суд України	134 879	98 747	165 297
Вищий господарський суд України	30 411	22 939	20 597
апеляційні адміністративні суди	594 540	495 195	593 150
апеляційні господарські суди	67 141	48 759	84 640
апеляційні загальні суди	304 273	222 561	588 337
місцеві господарські суди	339 604	255 867	646 928
місцеві загальні суди	3 751 133	2 723 645	6 292 691
окружні адміністративні суди	441 897	336 491	836 573
Разом:	5 715 882	4 243 322	9 306 719

За 9 місяців 2015 року в порівнянні з аналогічним періодом 2014 року кількість надісланих електронних копій судових рішень збільшилася на 54,4%.

Крім того, адміністратором ЄДРСР запроваджено можливість надсилання судами до Реєстру інформації про дату набрання законної сили судовими рішеннями з подальшою публікацією такої інформації на сайті Реєстру. Також ним здійснено організаційні заходи щодо відкладення публікації ухвал слідчих суддів, публікації окремих думок суддів, технічної підтримки повторного надсилання до ЄДРСР.

Разом з тим, рішенням Ради суддів України від 4 червня 2015 року № 49 визнано таким, що втратило чинність з 28 березня 2015 року, рішення Ради суддів України від 17 лютого 2012 року № 4 "Про затвердження Переліку судових рішень судів загальної юрисдикції, що підлягають включення до Єдиного державного реєстру судових рішень" (зі змінами, внесеними рішеннями Ради суддів України від 23 березня 2012 року № 16 та від 21 грудня 2012 року № 84).

Слід зауважити, що на виконання пункту 10 Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 травня 2006 року № 740 (зі змінами), надсилання до Реєстру електронних копій судових рішень здійснює суддя або відповідальна особа апарату суду, визначена наказом голови суду.

Копія відповідного наказу із зазначенням прізвища, імені, по батькові та контактного телефону відповідальної особи, її електронної адреси надсилається адміністраторові ЄДРСР.

З метою надсилання до ЄДРСР електронних копій судових рішень, що виносилися суддями, які на момент настання необхідності надсилання до Реєстру електронної копії судового рішення втратили можливість їх підписання власним електронним цифровим підписом (звільнення судді з посади, припинення повноважень судді, хвороба, відпустка тощо), суди надсилають адміністраторові Реєстру посилений сертифікат відкритого ключа електронного цифрового підпису відповідальної особи апарату суду у вигляді архівного файлу у форматі zip.

Крім того, для визначення єдиного порядку надсилання електронних копій судових рішень до ЄДРСР (враховуючи, що наразі до Реєстру на виконання вимог підпункту 3 пункту 14 розділу II "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про забезпечення права на справедливий суд" здійснюється надсилання всіх судових рішень, які не були внесені до Єдиного державного реєстру судових рішень, починаючи з 1 січня 2010 року) та з метою економії коштів, необхідних для залучення більшої кількості працівників апарату суду, забезпечення їх робочим місцем для здійснення обробки та надсилання копій судових рішень до Реєстру. ДСА України листом від 28 серпня 2015 року № 15-15333/15 запропоновано Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя внести зміни до підпункту третього пункту 14, а саме дату "01 січня 2010 року" замінити на "01 січня 2011 року" і перенести термін наповнення Реєстру до 1 липня 2016 року.

Наслідком прийняття Проекту буде надання часу судам загальної юрисдикції та уникнення додаткових витрат для здійснення заходів на внесення до Реєстру тих судових рішень, які підлягають включенню з 01 січня 2011 року.

2.5. Запровадження, супроводження та вдосконалення системи "Електронний суд"

Згідно з наказом ДСА України від 31 травня 2013 року № 72 "Про реалізацію проекту щодо обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу" (зі змінами), з 17 червня 2013 року в усіх місцевих та апеляційних судах загальної юрисдикції запроваджено експлуатацію підсистеми "Електронний суд". Реалізація відповідного проекту передбачає запровадження обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу (кримінального провадження) із застосуванням автоматизованої системи документообігу суду відповідно до Тимчасового регламенту, за виключенням положень стосовно надсилання до суду електронних документів учасниками судового процесу (кримінального провадження). Тобто, наразі, надсилання електронних документів здійснюється в односторонньому порядку – судом особам, які беруть участь у справі.

Так, упродовж 2014 року судами було надіслано 182 165 електронних документів, за 9 місяців 2015 року – 230 137 електронних документів, а за аналогічний період 2014 року – 135 417.

Отже, за 9 місяців 2015 року в порівнянні з аналогічним періодом 2014 року кількість надісланих місцевими та апеляційними судами всіх юрисдикцій електронних документів збільшилася на 70%.

Упродовж 2014 року в підсистемі "Електронний суд" було зареєстровано 4 158 фізичних та 912 юридичних осіб, тоді як за 9 місяців 2015 року зареєстровано 30 464 фізичних та 13 889 юридичних осіб (за аналогічний період 2014 року – 3 050 фізичних та 663 юридичних осіб).

Незважаючи на обмеження обміну електронними документами, спостерігається постійне збільшення кількості надісланих судами процесуальних документів в електронному вигляді на замовлення учасників судового процесу. Це свідчить про необхідність упровадження системи "Електронний суд" у повному обсязі.

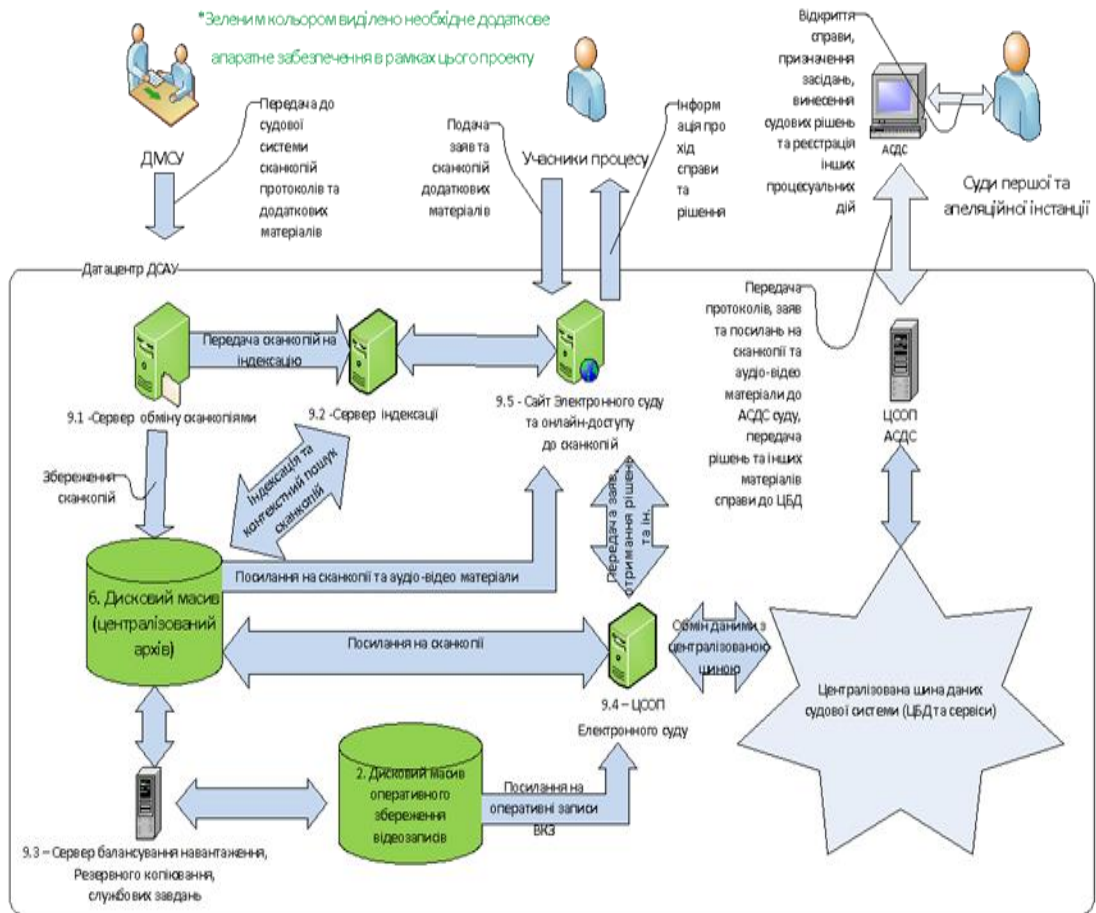
Запровадження системи "Електронний суд" в Україні забезпечить відкритий доступ до матеріалів судових справ шляхом створення сучасних Інтернет – ресурсів, забезпечить об'єктивність та неупередженість розгляду судових справ, дотримання процесуальних термінів, зменшить витрати на забезпечення паперового документообігу, спростить доступ до суду людям з обмеженими можливостями тощо.

Для реалізації проекту "Електронний суд" існує потреба у придбанні для місцевих та апеляційних судів усіх юрисдикцій засобів інформатизації, зокрема серверів та сканерів. Інформацію щодо кількості і вартості засобів інформатизації наведено нижче.

Види судів	Сервер		Сканер	
	кількість	вартість, тис. грн.	кількість	вартість, тис. грн.
місцеві загальні суди	482	161 952,0	826	13 009,5
окружні адміністративні суди	21	6 910,0	32	504,0
місцеві господарські суди	21	6 412,0	35	551,3
апеляційні загальні суди	10	3 360,0	54	850,5
апеляційні адміністративні суди	6	2 016,0	16	252,0
апеляційні господарські суди	3	1 008,0	14	220,5
Разом:	543	181 658,0	977	15 387,8

Крім того, необхідно здійснити придбання програмного забезпечення та серверного обладнання для забезпечення централізованого сховища даних, у тому числі збереження персональних електронних кабінетів користувачів АСД суду.

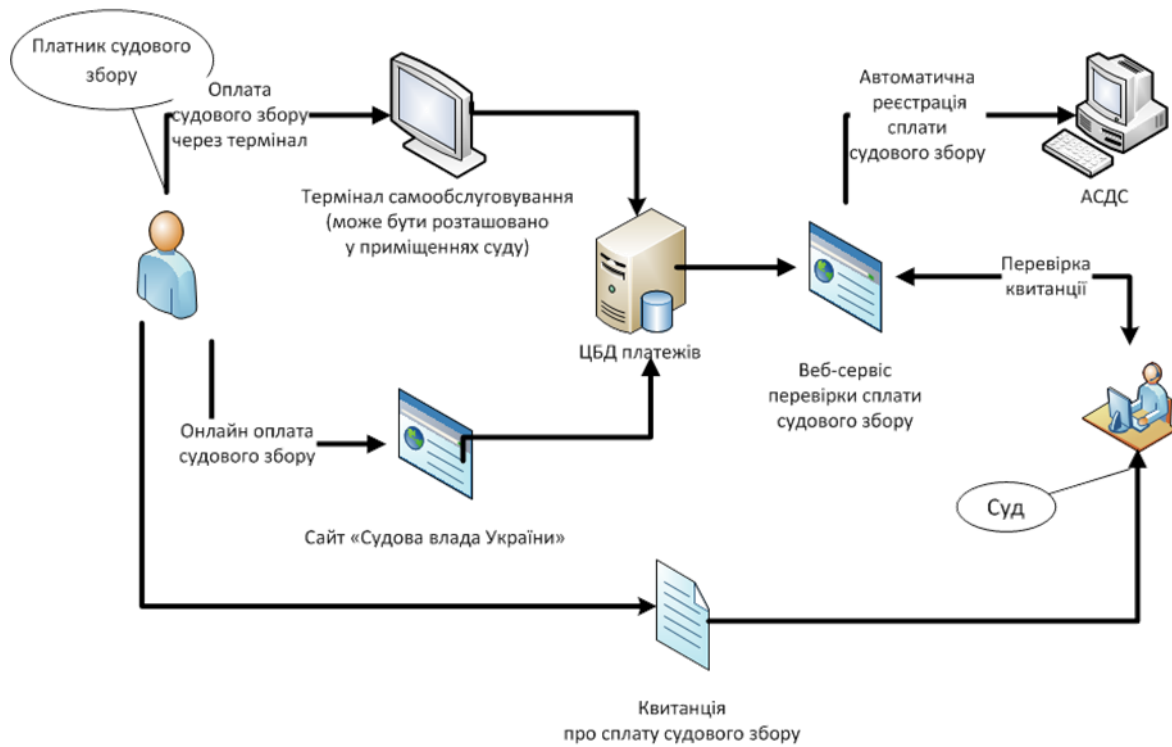
Схема функціонування підсистеми "Електронний суд"

Упровадження системи "Електронний суд" забезпечить подачу процесуальних документів до суду та отримання копій судових рішень в електронному вигляді, централізоване зберігання сканованих копій відповідних документів та електронних копій судових рішень, підключення учасників судового процесу до системи відеоконференцзв'язку, спрощення сплати та контролю сплати судового збору сторонами процесу в електронному вигляді, дотримання процесуальних термінів розгляду судових справ, забезпечення об'єктивності та неупередженості їх розгляду, зменшить витрати на забезпечення паперового документообігу, забезпечить організацію повного циклу електронного документообігу в судовій системі (від підготовки до підписання та відправлення документів сторонам судового процесу, іншим судам та державним органам й установам), а саме: надасть можливість відкриття провадження за допомогою електронних засобів, отримання відомостей про хід справи шляхом одержання доступу до судової інформаційної системи, одержання інформації про результати провадження в електронному вигляді.

Запроваджено зручний для учасників судового процесу спосіб оплати судового збору – оплата в он-лайн режимі через веб-портал судової влади України без відвідування банківської установи.

Схема он-лайн сплати судового збору

Після проведення оплати через платіжний сервіс результати оплати реєструються в Централізованому сервісі та формується квитанція за єдиним встановленим зразком у вибраному користувачем форматі, яка може бути роздрукована, збережена або надіслана в електронному вигляді із застосуванням системи "Електронний суд". На квитанції буде друкуватись унікальний номер та штрих-код за якими може бути виконана перевірка достовірності платежу на спеціальній сторінці сервісу.

2.6. Інформаційно-платіжні термінали

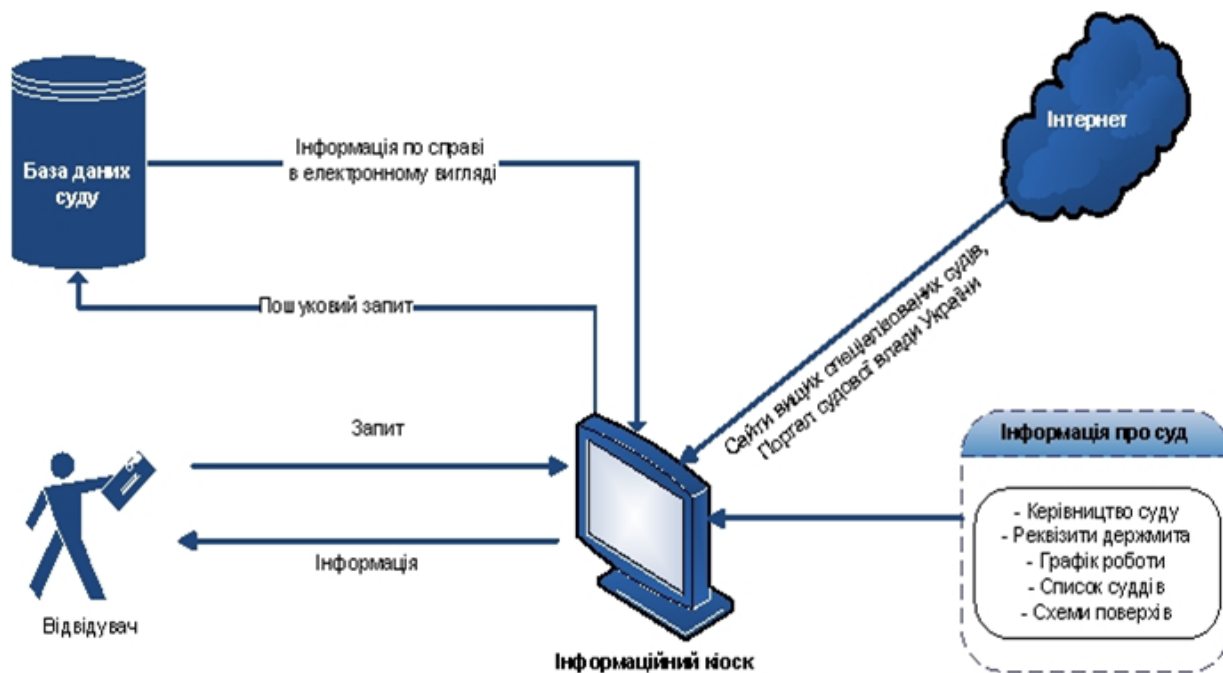
На виконання рішення Ради суддів України від 2 квітня 2015 року № 29 ДСА України спільно з ДП "ІСС" здійснюються заходи щодо встановлення та підключення інформаційно-платіжних терміналів у приміщеннях місцевих та апеляційних судів загальної юрисдикції для сплати судового збору в різних регіонах України.

На сьогодні в різних регіонах України встановлено та підключено 42 інформаційно-платіжних термінали.

Встановлення ДСА України інформаційно-платіжних терміналів у всіх судах загальної юрисдикції буде можливим лише за наявності бюджетних призначень розвитку на засоби інформатизації.

Наразі здійснюються заходи щодо підключення та впровадження в інформаційно-платіжних терміналах платіжної системи для сплати судового збору.

Схема порядку сплати судового збору за допомогою інформаційно-платіжного терміналу

Дана система надасть можливість швидкої оплати судового збору та дозволить здійснити переказ коштів не виходячи з приміщення суду.

Орієнтовна вартість придбання інформаційно-платіжних терміналів становить понад 51 млн грн, із розрахунку вартості одного терміналу близько 75 тис. гривень. Інформацію про потребу та вартість інформаційно-платіжних терміналів наведено нижче.

Види судів	Потреба в придбанні, кількість	Вартість за одиницю, тис. грн	Загальна вартість, тис. грн
місцеві загальні суди	599	74,3	44 534,5
окружні адміністративні суди	22	74,3	1 635,7
місцеві господарські суди	25	74,3	1 858,7
апеляційні загальні суди	25	74,3	1 858,7
апеляційні адміністративні суди	7	74,3	520,4
апеляційні господарські суди	7	74,3	520,4
Разом:	685	74,3	50 928,4

З метою економії бюджетних коштів та виконання вимог Програми "Право на справедливий суд осіб з обмеженими можливостями", затвердженої рішенням Ради суддів України від 05.06.2015 № 54, та

рішення Ради суддів України від 11.12.2014 № 71 "Про затвердження Стратегії розвитку судової системи в Україні на 2015 - 2020 роки" між ДСА України та Всеукраїнською Громадською Організацією "Правозахисна спілка інвалідів" укладено договір про співробітництво.

Зазначений договір передбачає до 1 грудня 2016 року облаштування ШТКС згідно з чинним законодавством усіх приміщень місцевих та апеляційних судів загальної юрисдикції (крім судів, у яких встановлено інформаційно-платіжні термінали).

ШТКС дозволить значно покращити доступ громадян до правосуддя, забезпечити рівність прав для всіх категорій громадян та інтеграцію сучасних інформаційних технологій у роботу судів, а також спростити порядок сплати громадянами судового збору безпосередньо в приміщеннях судів.

ШТКС дозволять громадянам отримувати в електронній формі інформацію про стан розгляду справ, новини суду, судові процедури тощо з сайту суду на веб-порталі судової влади України, а також забезпечить можливість здійснювати розрахунок та сплату судового збору, та демонстрацію довідкових матеріалів, наданих ДСА України.

2.7. Реалізація проекту надсилання судами SMS-повідомлень учасникам судового процесу

Наказом ДСА України від 20 вересня 2013 року № 119 "Про реалізацію проекту щодо надсилання судами SMS-повідомлень учасникам судового процесу (кримінального провадження) у місцевих та апеляційних загальних судах" з 1 жовтня 2013 року в усіх місцевих та апеляційних загальних судах запроваджено надсилання судами учасникам судового процесу (кримінального провадження) текстів судових повісток у вигляді SMS-повідомлень.

Судові повістки про виклик до суду надсилаються судом учаснику судового процесу (кримінального провадження) у вигляді SMS-повідомлення на його номер мобільного телефону.

На сьогодні в усіх судах загальної юрисдикції реалізована технічна можливість надсилання SMS-повісток, тобто повісток про виклик до суду у вигляді SMS-повідомлень.

Упродовж 2014 року апеляційними та місцевими загальними судами було надіслано 3 361 546 SMS-повідомлень. За 9 місяців 2015 року було надіслано 3 243 702 SMS-повідомлень, тоді як за аналогічний період 2014 року – 2 454 239 SMS-повідомлень.

Отже, за 9 місяців 2015 року кількість надісланих апеляційними та місцевими загальними судами SMS-повідомлень у порівнянні з аналогічним періодом 2014 року збільшилася на 32%.

Крім того, у 2014 році апеляційними загальними судами надіслано 41 893 електронних повістки, місцевими загальними судами – 659 045. За 9 місяців 2015 року апеляційними загальними судами надіслано 31 501

електронних повістка, місцевими загальними судами – 555 335, тоді як за аналогічний період 2014 року – 31 415 і – 485 279 відповідно.

2.8. Єдина база даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень

Відповідно до Положення про Єдину базу даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 січня 2011 року № 5, ДСА України забезпечує ведення Єдиної бази даних для надсилання суб'єктам владних повноважень тексту повістки.

Станом на 31 грудня 2014 року кількість зареєстрованих суб'єктів владних повноважень в Єдиній базі даних складає 9 881 суб'єктів владних повноважень, станом на 1 жовтня 2015 року 10 129 (на 1 жовтня 2014 року – 10 036 суб'єктів владних повноважень).

За 9 місяців 2015 року в порівнянні з аналогічним періодом 2014 року кількість зареєстрованих суб'єктів владних повноважень в Єдиній базі даних збільшилася лише на 1 %.

На сьогоднішній день Єдина база даних залишається наповненою частково, оскільки внесення інформації до неї можливе за ініціативною тільки самого суб'єкта владних повноважень. Такий стан наповнення Єдиної бази даних іноді унеможливорює дотримання судами положень статті 38 КАС України.

2.9. Комплексна система захисту інформації

З переходом на електронний документообіг у судах дуже гостро постає питання інформаційної безпеки та збереження даних.

ДСА України було здійснено обстеження та дослідження інформаційної інфраструктури апеляційних та місцевих, судів загальної юрисдикції та ТУ ДСА України. За результатами обстежень розроблено і погоджено з Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України комплекти організаційно-розпорядчої документації з комплексного захисту інформації ЄСІС.

За результатами проведених державних експертиз отримано атестат відповідності на центр обробки даних ЄСІС від 01.03.2013 № 008110 та експертні висновки на інформаційно-телекомунікаційні системи, порядок обробки інформації в яких відповідає "типу 1" – апеляційні та місцеві суди, та "типу 2" – ТУ ДСА України, і типовий кінцевий вузол.

Наразі ДСА України здійснює ряд заходів щодо впровадження КСЗІ на об'єктах інформаційної діяльності визначених судів, та відпрацювання загальної методики впровадження типових компонентів ЄСІС, з подальшим отриманням атестатів відповідності інформаційно-телекомунікаційних систем вимогам з технічного захисту інформації.

ДСА України забезпечується виконання Плану заходів щодо побудови та впровадження КСЗІ на об'єктах інформаційної діяльності в ДСА України,

ТУ ДСА України, апеляційних та місцевих судах загальної юрисдикції на 2014-2016 роки, за результатами яких отримано зміни від Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України до типових технічних завдань. Ці зміни дозволили зменшити вартість проведення заходів щодо впровадження КСЗІ в органах судової влади, а також придбання відповідного обладнання та здійснення послуг із впровадження КСЗІ в кожному суді.

3. Забезпечення судів приміщеннями

Забезпечення судів приміщеннями, які б відповідали вимогам щодо здійснення правосуддя, є одним з основних напрямків діяльності ДСА України, а також стратегічних завдань плану розвитку судової влади на 2013–2015 роки, затверджених Радою суддів України, схвалених XI черговим з'їздом суддів України та підтриманих рішенням XII позачергового з'їзду суддів України від 25 вересня 2014 року.

Однак, розв'язання нагальної проблеми забезпечення судів належними приміщеннями відбувається повільно через ряд об'єктивних причин, однією з яких залишається обмежений обсяг фінансових ресурсів на будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт. Недостатній обсяг капітальних видатків робить неможливим і придбання приміщень відповідної площі на ринку нерухомості.

У зв'язку з цим переважна більшість судів продовжує розміщуватися в приміщеннях, в яких, через недостатню площу відсутня можливість створити належні умови для здійснення судочинства, зокрема забезпечити відповідні умови праці для суддів та працівників апарату суду, забезпечити відповідні умови перебування учасників судового процесу та відвідувачів у приміщенні суду.

Разом з тим, упродовж останніх років ситуація із забезпеченням належними приміщеннями судів покращується.

3.1. Заходи щодо забезпечення судів власними приміщеннями державної форми власності та ефективного використання державного майна

Ряд питань, що перебувають на опрацюванні в ДСА України, потребують нормативно-правового врегулювання, у тому числі шляхом розробки проектів актів щодо передачі до сфери управління ДСА України приміщень для розміщення судів та земельних ділянок.

ДСА України спільно з ТУ ДСА України продовжує здійснювати заходи щодо забезпечення судів власними приміщеннями державної форми власності.

У сфері управління ДСА України перебуває 450 об'єктів нерухомого майна.

Станом на 1 жовтня 2015 року оформлено:

310 державних актів на право постійного користування земельними ділянками;

385 свідоцтв про право власності на нерухоме майно.

Упродовж 2014 року та 9 місяців 2015 року за ініціативою ДСА України Кабінетом Міністрів України було прийнято 7 розпоряджень:

- від 5 лютого 2014 року № 66 "Про погодження передачі частини будівлі у м. Хмельницькому в оперативне управління Державної судової адміністрації";

- від 17 вересня 2014 року № 872 "Про погодження передачі будівлі у м. Первомайському в оперативне управління Державної судової адміністрації";

- від 25 лютого 2015 року № 144 "Про передачу нерухомого майна у м. Черкасах в оперативне управління Державної судової адміністрації";

- від 18 березня 2015 року № 230 "Про передачу нерухомого майна в м. Миколаєві в оперативне управління Державної судової адміністрації";

- від 8 квітня 2015 року № 355 "Про погодження передачі частини будівлі у м. Красному Лимані в державну власність з віднесенням її до сфери управління Державної судової адміністрації";

- від 7 травня 2015 року № 496 "Про передачу будівлі в м. Таращі до сфери управління Державної судової адміністрації";

- від 20 травня 2015 року № 510 "Про передачу нерухомого майна в м. Оріхові до сфери управління Державної судової адміністрації".

На сьогодні процедуру приймання-передачі зазначених об'єктів нерухомого майна завершено.

З метою забезпечення судів належними приміщеннями, а також поліпшення умов їх розміщення ДСА України спільно з ТУ ДСА України у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Донецькій, Житомирській, Запорізькій, Луганській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Тернопільській, Харківській, Херсонській, Черкаській областях, вживалися організаційні заходи щодо отримання погоджень від власників об'єктів нерухомого майна та їх балансоутримувачів щодо передачі вільних приміщень для розміщення судів або збільшення площі вже наданих в оренду приміщень.

ДСА України здійснювалися заходи щодо забезпечення судів службовими приміщеннями, у тому числі Вінницького апеляційного адміністративного суду, Волинського, Закарпатського, Івано-Франківського, Київського, Хмельницького, Чернівецького окружних адміністративних судів, господарського суду Харківської області.

Відповідно до Указів Президента України від 12.11.2014 №№ 866/2014, 867/2014, 868/2014 було змінено місцезнаходження апеляційних та місцевих судів, які розміщувалися в містах Донецьку та Луганську.

Вирішено питання забезпечення приміщеннями Центрального районного суду міста Миколаєва, технічний стан будівлі якого внаслідок активізації процесів руйнації конструктивних елементів у зв'язку з підтопленням та просіданням ґрунту, було визнано аварійним, а також Таращанського районного суду Київської області, будівлю якого знищено

пожежею. На сьогодні зазначені суди здійснюють правосуддя в наданих приміщеннях.

Придбано приміщення для Луцького міськрайонного суду Волинської області.

У 2014 році після завершення ремонтних робіт та реконструкції в нових приміщеннях розмістилися наступні суди:

- Орджонікідзевський районний суд м. Маріуполя Донецької області;
- Костянтинівський міськрайонний суд Донецької області;
- Самбірський міськрайонний суд Львівської області;
- Братський районний суд Миколаївської області.
- Тячівський районний суд Закарпатської області;
- Роменський міськрайонний суд Сумської області;
- Середино-Будський районний суд Сумської області.

Зокрема, у 2014 року відкрито нову будівлю Братського районного суду Миколаївської області.

А також, нового приміщення Тячівського районного суду Закарпатської області.

Упродовж 9 місяців 2015 року відбулося відкриття двох відреставрованих судів на Тернопільщині:

Тернопільського міськрайонного суду

Теребовлянського районного суду

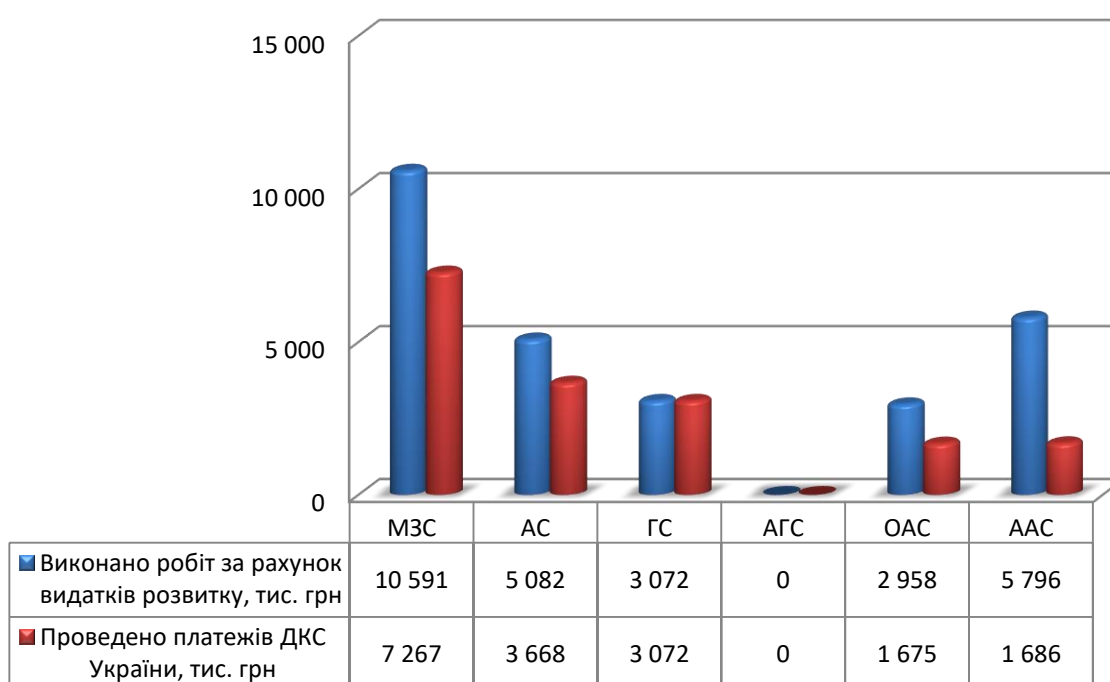

А також нового приміщення Брусилівського районного суду Житомирської області.

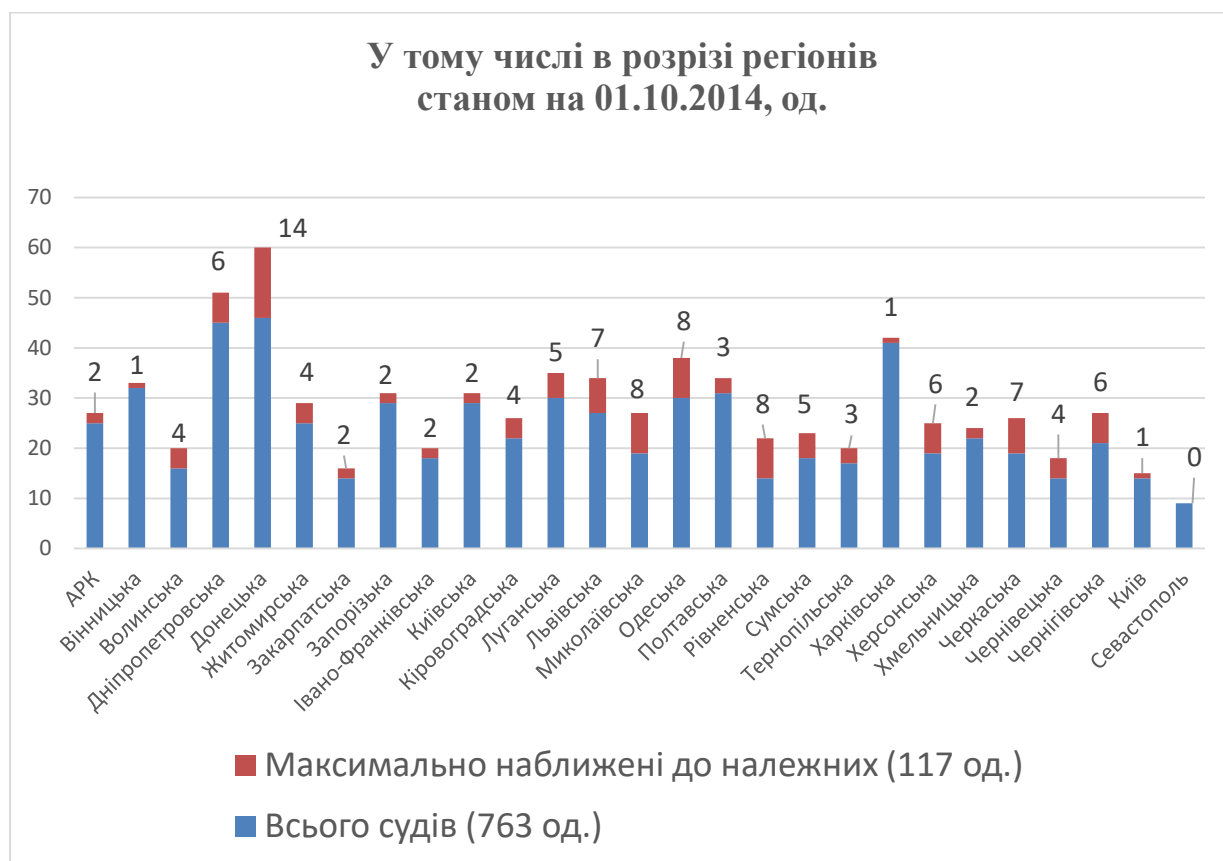

У 2014 році проведено роботи з реконструкції, будівництва та часткового капітального ремонту 54 приміщень судів загальною вартістю 27 497,7 тис. гривень.

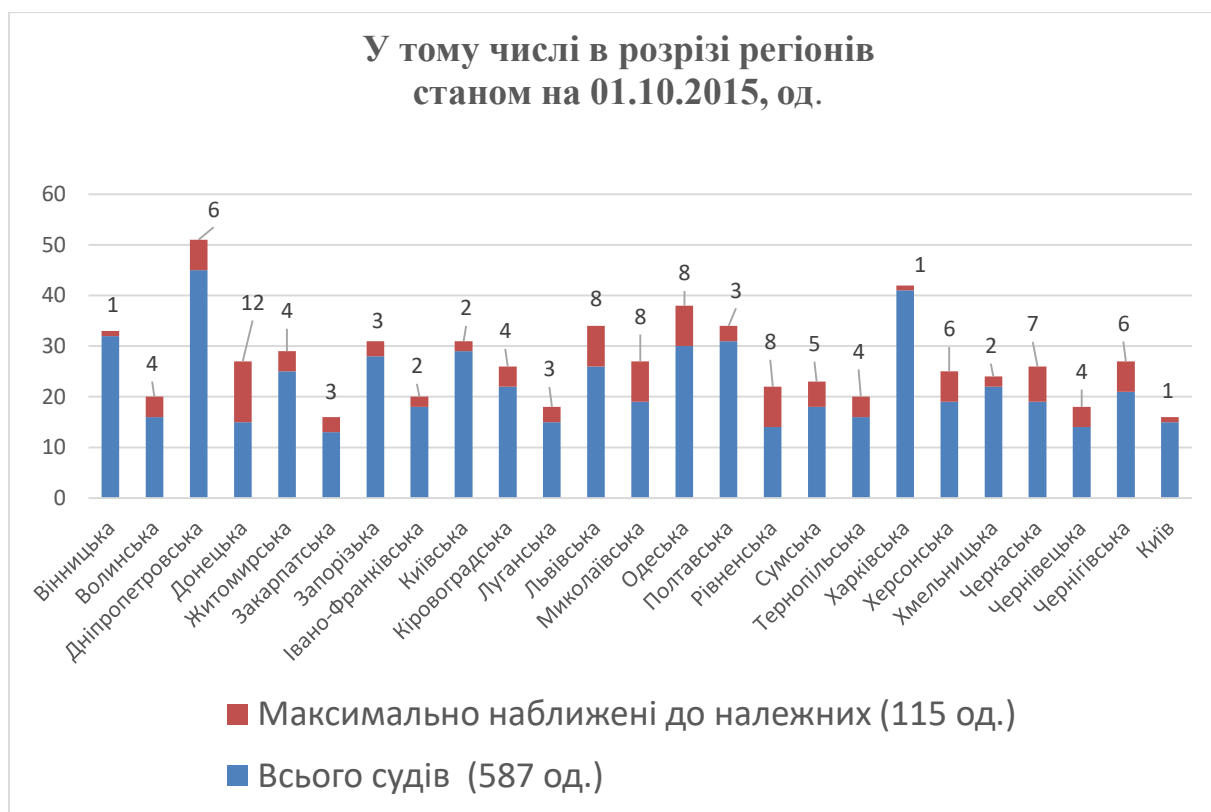
Інформація щодо оплати виконаних робіт з реконструкції, будівництва та часткового капітального ремонту за рахунок видатків розвитку у 2014 році

У 2014 році із 763 судів загальної юрисдикції 117 судів або 15,3% (у тому числі 106 (15,9%) місцевих загальних судів, 1 (4%) апеляційний суд міста Києва, 5 (62,5%) апеляційних господарських судів, 5 (18%) місцевих господарських судів) здійснювали правосуддя у відповідних умовах, що максимально наближені до характеристик належного приміщення за основними параметрами (окремий кабінет для судді, необхідна кількість залів судових засідань, загальна площа приміщення, умови для підсудних та конвою в апеляційних та місцевих загальних судах).

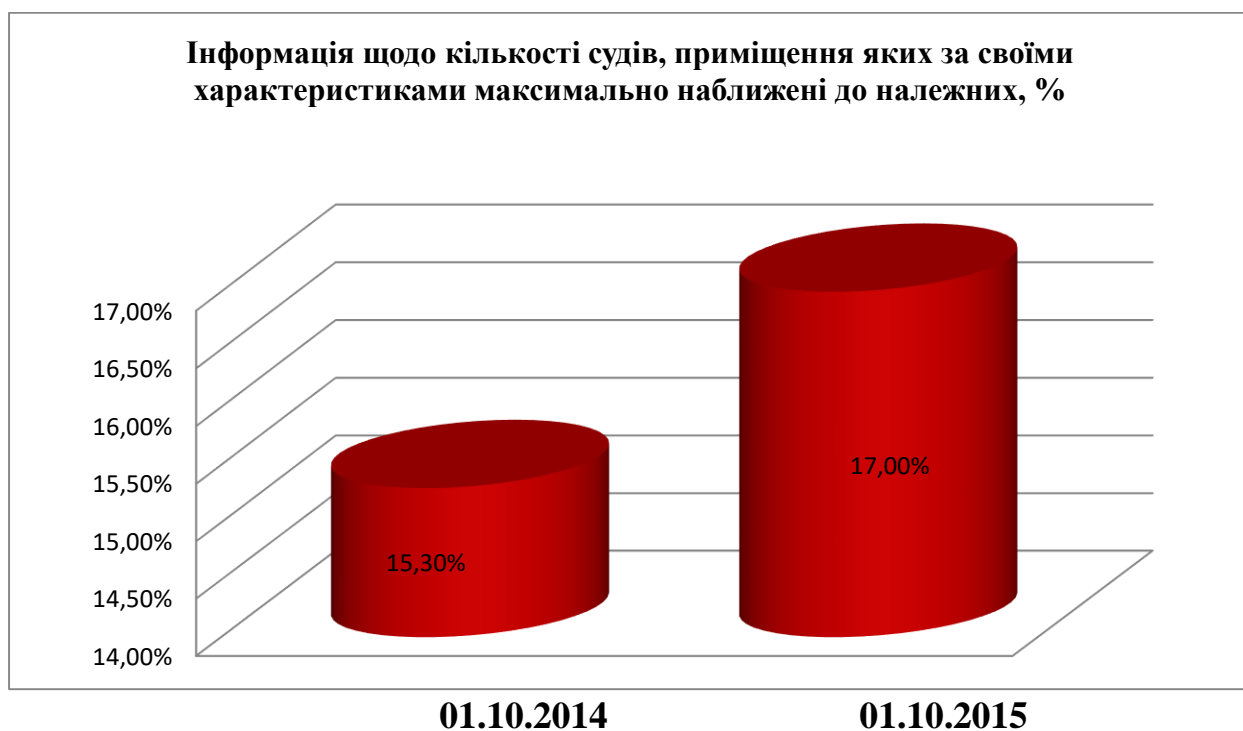

У 2015 році, без урахування судів, розміщених в АР Крим та місті Севастополі, а також місцевих загальних судів Донецької та Луганської областей, які залишаються на території, не контрольованій українською владою, із 677 судів загальної юрисдикції 115 судів або 17% (у тому числі 106 (18%) місцевих загальних судів, 1 (4%) апеляційний суд міста Києва, 4 (57%) апеляційних господарських судів, 4 (16%) місцевих господарських судів) здійснюють правосуддя у відповідних умовах, що максимально наближені до характеристик належного приміщення за основними параметрами.

Суди, які переміщені у зв'язку з подіями на сході України в Донецькій та Луганській областях на підконтрольну українською владою територію України, забезпечено службовими приміщеннями державної та комунальної форм власності.

Приміщення практично всіх судів потребують вжиття додаткових заходів, пов'язаних з їх пристосуванням під потреби маломобільних груп населення та створення для них у судах комфортних умов перебування.

Одним з основних завдань на сьогодні є розроблення та впровадження комплексу заходів щодо забезпечення умов для перебування в апеляційних та місцевих загальних судах обвинувачених (підсудних), засуджених та їх участі в судових засіданнях, а також забезпечення доступу до приміщень судів маломобільних груп населення, у тому числі інвалідів усіх категорій, та створення для них у приміщеннях судів відповідних умов.

ДСА України постійно співпрацює з Департаментом з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, працівниками якого здійснюються планові та позапланові відвідування місць несвободи, у тому числі моніторингові візити до приміщень апеляційних та місцевих загальних судів з метою запобігання неналежному поведженню з особами, які перебувають у суді під вартою.

Спільно з апеляційними судами та ТУ ДСА України вживаються заходи щодо реалізації наданих за результатами моніторингових візитів рекомендацій.

У 2014-2015 роках у межах бюджетних призначень проведено поточні ремонти приміщень конвою та камер для підсудних, придбавалися кондиціонери, бактерицидні лампи для дезінфекції камер та залів судових засідань, аптечки, одноразовий посуд для питної води тощо. Вживалися заходи щодо ремонту (модернізації) систем вентиляції та опалення в камерах та залах судових засідань, забезпечення належного освітлення, регулярного прибирання (дезінфекції) та провітрювання, виконувалися дрібні ремонти обладнання та меблів тощо.

3.2. Доступ до приміщень судів маломобільних груп населення

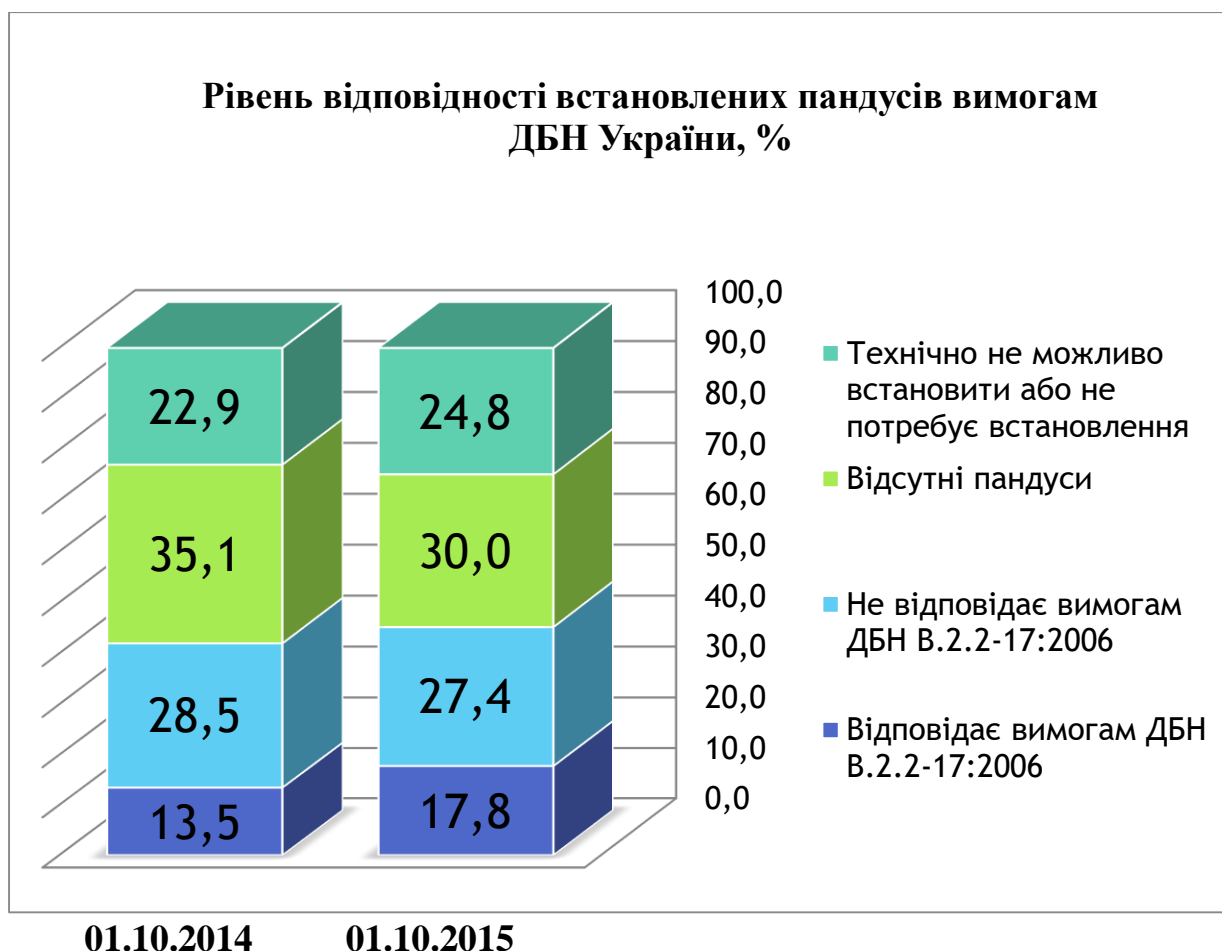
Забезпечення доступності будівель судів та судової процедури для інвалідів та інших соціальних категорій населення є складовою нагальною проблеми судової влади – забезпечення судів належними приміщеннями.

У 2014 році та протягом 9 місяців 2015 року ДСА України спільно з судами та ТУ ДСА України вживалися заходи щодо покращення в цьому напрямку існуючої ситуації, у тому числі з урахуванням потреб МГН.

Так, з метою покращення навичок спілкування та роботи з особами з особливими потребами, які звертаються до суду за захистом своїх прав, проведено відповідні семінари-тренінги для працівників апаратів судів.

Для людей із вадами зору в судах започатковано застосування інформації шрифтом Брайля (інформаційні таблички з напрямком руху, назвами судів, кабінетів, залів тощо), маркування перепадів підлоги (нанесення фарбою яскраво-жовтого кольору попереджувальних смуг на сходинки тощо).

Кількість пандусів, встановлених на входах до будівель судів згідно з вимогами державних будівельних норм України, протягом 2014 року та 9 місяців 2015 року збільшилася на 4,3 відсоткових пункта: станом на 01.10.2014 таких пандусів було 13,5%, а на 01.10.2015 – 17,8%.

Планом заходів щодо приведення приміщень судів у стан, що за основними параметрами забезпечує належні умови для здійснення правосуддя, схваленим з урахуванням доповнень рішенням Ради суддів України від 02.04.2015 № 31 та затвердженим Головою ДСА України, протягом 2015 року передбачено вжиття першочергових заходів щодо забезпечення безперешкодного доступу МГН до приміщення суду, а саме облаштування входів пандусами, кнопками виклику, табличками з відповідною інформацією, а також визначення відповідальних працівників суду, які допомагатимуть таким особам у суді.

На сьогодні, приміщення всіх судів потребують вжиття додаткових заходів, пов'язаних з їх пристосуванням (адаптацією) під потреби МГН та створення для них у судах комфортних умов перебування.

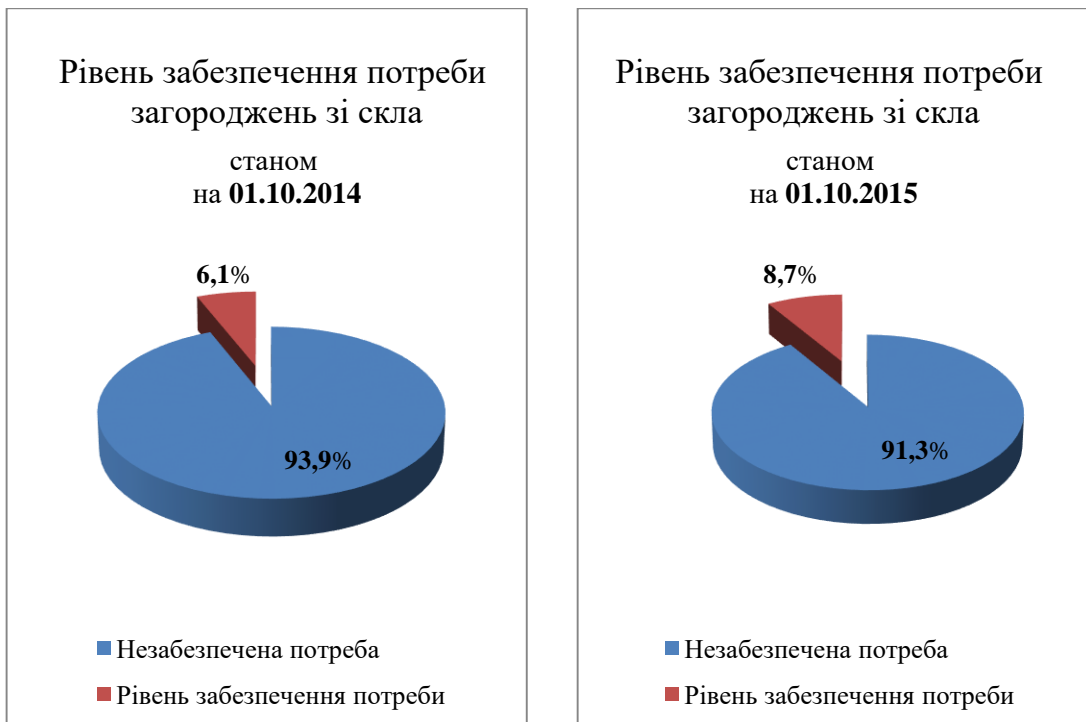
3.3. Заміна загороджень, які відокремлюють обвинувачених (підсудних, засуджених) від складу суду і присутніх громадян

З метою реалізації положень КПК України в частині заміни в судах загальної юрисдикції металевих загороджень, які відокремлюють підсудних від складу суду й присутніх громадян, на загородження із скла чи органічного скла ДСА України ініційовано та проведено роботу стосовно внесення змін до ДБН В.2.2-26:2010 "Будинки і споруди. Суди".

Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 26.12.2013 № 607 "Про

затвердження Зміни № 1 ДБН В.2.2-26:2010 "Будинки і споруди. Суди" відповідні зміни затверджено. Таким чином, національні нормативні будівельні норми з проектування судів було приведено у відповідність до вимог КПК України, у тому числі щодо встановлення загороджень зі спеціального захисного скла в залах судових засідань для розгляду кримінальних справ.

Згідно з ДБН В.2.2-26:2010 "Будинки і споруди. Суди" (зі змінами) та наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 "Про затвердження Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів" дозволяється в залах судових засідань для розгляду кримінальних справ у місцевих загальних та апеляційних судах одночасне використання стаціонарних металевих загороджувальних ґрат та загороджень зі спеціального захисного скла.

Станом на 1 жовтня 2015 року, у залах судових засідань з розгляду кримінальних справ в апеляційних та місцевих загальних судах замінено 143 металевих загородження, які відокремлюють підсудних від складу суду і присутніх громадян, на загородження зі спеціального захисного скла, що становить 8,7% від потреби (1651).

4. Забезпечення безпеки суддів та охорони приміщень

Основними пріоритетними напрямками організаційного забезпечення безпеки суддів та працівників апаратів судів є:

- охорона приміщень судів;
- підтримання громадського порядку в судах.

Із загальної кількості приміщень місцевих загальних судів (667) охороняються 492 (74%) приміщень. Під цілодобовою охороною перебувають 153 (23%) приміщень. У той же час аналогічні показники 2014 року становили 428 (60%) від 716 наявних на той час приміщень судів.

Охоронною сигналізацією на сьогодні обладнано 602 приміщення судів, що становить 90% від загальної кількості приміщень (667).

Станом на 1 жовтня 2015 року охоронною сигналізацією обладнано 100% приміщення судів у Вінницькій, Сумській, Закарпатській, Івано-Франківській, Волинській, Рівненській та Черкаській областях, понад 90% приміщень судів – у Чернівецькій, Одеській, Полтавській, Житомирській, Харківській та Кіровоградській областях. Найменше приміщень судів обладнано охоронною сигналізацією у Луганській області (близько 60% від загальної кількості) без урахування судів, що знаходяться в зоні проведення АТО.

На кінець 2014 року під охороною Державної служби охорони знаходилися 481 приміщень судів або 67% від загальної кількості (716).

Протипожежною сигналізацією обладнані 100% приміщень судів у Закарпатській, Рівненській та Чернівецькій областях; у Одеській та Івано-Франківській областях – понад 90%; у Хмельницькій області – 88,5%, у Чернігівській області – 80%, у Миколаївській області – 82,1% в інших областях показник коливається від 50% до 16%.

Упродовж 2014 року протипожежною сигналізацією обладнано 374 приміщення місцевих загальних судів або 52% від загальної кількості приміщень місцевих судів (716).

Станом на 1 жовтня 2015 року у приміщеннях судів усього встановлено 259 стаціонарних металодетекторів, що становить 39% від загальної кількості приміщень (667).

Стаціонарні металодетектори встановлені на 1 жовтня 2015 року в усіх місцевих загальних судах Івано-Франківської області, у 95% приміщень судів м. Києва та у 86% приміщень Чернівецької області.

У судах Луганської, Полтавської, Сумської та Донецької областей забезпеченість металодетекторами станом на 1 жовтня 2015 року становить менше, ніж 25%. У решті регіонів металодетектори встановлено у кожному третьому суді, а суди, в яких відсутні стаціонарні металодетектори, забезпечуються портативними (переносними).

Станом на 1 жовтня 2015 року загальна кількість пристроїв сповіщення про небезпеку ("тривожних кнопок") (далі - "тривожні кнопки") встановлених у місцевих загальних судах становить 4711 од. Найбільше "тривожних кнопок" встановлено в місцевих судах м. Києва (636 од.), Одеської (427 од.), Дніпропетровської (342 од.), Вінницької (293 од.) та Херсонської (215 од.) областей.

На 1 жовтня 2015 року пунктами пропуску до суду обладнано 393 місцевих загальних суди (59%) від загальної кількості (667).

ДСА України постійно вживає заходів щодо оснащення приміщень судів камерами схову речей громадян.

На 1 жовтня 2015 камерами схову обладнано 393 із 667 приміщень судів або 56% від загальної потреби. Камери схову наявні в усіх приміщеннях місцевих судів Вінницької, Волинської, Тернопільської та Херсонської областей. У місцевих загальних судах Чернігівської області приміщення судів обладнано камерами схову речей громадян на 96%, Рівненської – 95%, Чернівецької – 93%, Хмельницької – 92% та Сумської – 91% областей.

Також, у приміщеннях місцевих загальних судів 16023 вікон обладнано ґратами.

Із загальної кількості приміщень апеляційних судів (34) за 9 місяців 2015 року під охороною підрозділів судової міліції перебувало 27 приміщень апеляційних судів, з яких у цілодобовому режимі – 26.

Слід зазначити, що у 23 апеляційних судах встановлено металодетектори, а у 20 – уніфіковані системи контролю доступу до суду (до складу входять також стаціонарні металодетектори).

Пункти пропуску встановлені у 27 приміщеннях апеляційних судів. Охоронною сигналізацією обладнано 25 приміщень апеляційних судів, а протипожежною сигналізацією – 19 приміщень.

Також, у приміщеннях апеляційних судів 1328 вікон обладнано ґратами.

Станом на 1 жовтня 2015 року спеціальним підрозділом судової міліції "Грифон" охоронялося 28 із 36 приміщень окружних адміністративних судів, із них цілодобово – 28, що складає 78%.

У 27 приміщеннях окружних адміністративних судів обладнано охоронну сигналізацію, протипожежну – у 22 приміщеннях.

Пунктами пропуску до суду обладнано 28 приміщень суду, а камерами схову речей громадян – 20 приміщень.

Станом на 1 жовтня 2015 року в окружних адміністративних судах встановлено 20 металодетекторів, у наявності також 7 портативних (переносних) металодетекторів. Приміщення судів обладнано 211 системами відеофіксації (відеокамерами).

В окружних адміністративних судах встановлено 330 "тривожних кнопок".

Станом на 1 жовтня 2015 року 9 приміщень апеляційних адміністративних судів забезпечені охороною працівників судової міліції, у цілодобовому режимі – 8 судів.

Встановлено 48 "тривожних кнопок" із необхідних 165.

Також, у приміщеннях апеляційних адміністративних судів із 320 вікон 228 обладнано ґратами (71%).

Станом на 1 жовтня 2015 року підрозділи судової міліції забезпечували охорону 20 із 29 приміщень господарських судів, із яких 15 – цілодобово.

У 17 приміщеннях судів встановлено стаціонарні металодетектори, а в 15 приміщеннях – уніфіковані системи контролю доступу до суду.

Пунктами пропуску до суду обладнано 19 приміщень судів, з них в 11 приміщеннях встановлено камери схову.

За ініціативою судів встановлено 257 систем відеофіксації (відеокамер).

Станом на 1 жовтня 2015 року підрозділи судової міліції забезпечували охорону 7 приміщень апеляційних господарських судів з яких 5 – цілодобово.

Із 7 приміщень в яких розміщуються апеляційні господарські суди, в 5 приміщеннях обладнано охоронну сигналізацію, у 7 приміщеннях встановлено протипожежну сигналізацію та в 5 приміщеннях – стаціонарні металодетектори, 4 приміщення суду обладнано уніфікованою системою контролю доступу до суду.

У згаданих вище приміщеннях судів встановлено 128 (55%) пристроїв сповіщення про небезпеку ("тривожні кнопки") із 233 заявлених.

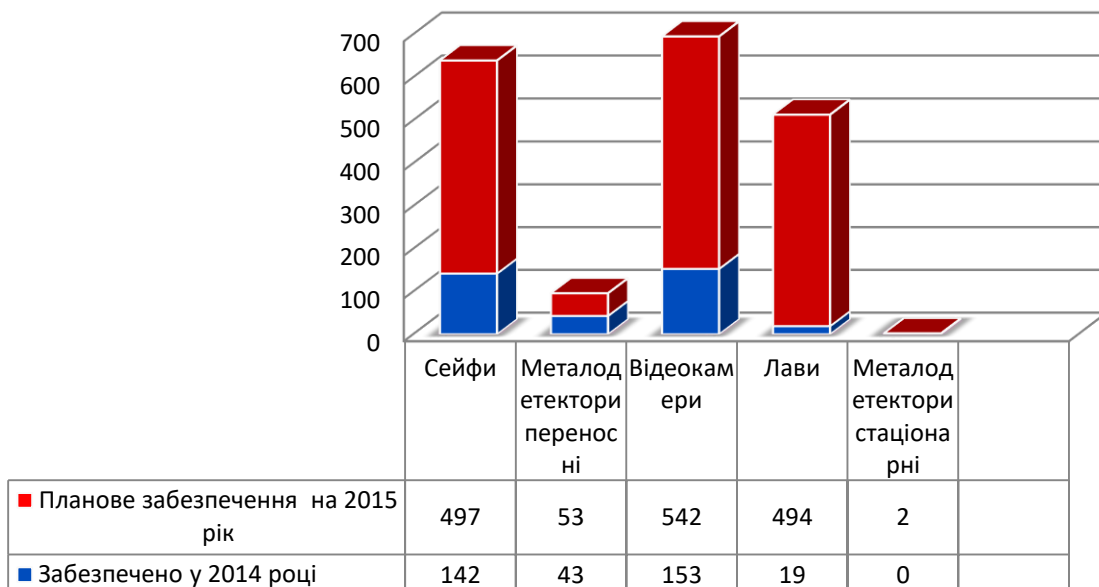
У всіх приміщеннях апеляційних господарських судів обладнані пункти пропуску громадян до суду; камери схову речей громадян у 3 приміщеннях.

ДСА України впродовж 2014 року та 9 місяців 2015 року вживалися цілеспрямовані заходи щодо посилення гарантій стосовно провадження професійної діяльності суддів, підвищення безпеки суддів і членів їх сімей у межах кошторисних призначень судів.

5. Матеріально-технічне забезпечення діяльності судів

У сучасних умовах розвитку економіки ефективне управління матеріально-технічними ресурсами стає основою успішного вирішення проблем забезпечення органів судової влади з максимально можливою економічною ефективністю.

Динаміка матеріально-технічного забезпечення судів на 2015 рік (план) та 2014 року (факт)

Дані, що зазначені в наведеній вище діаграмі, свідчать про збільшення планових витрат на матеріально - технічне забезпечення судів на 2015 рік у порівнянні із забезпеченням у 2014 році:

Плановий приріст по нижчезазначеним показникам складає:

- сейфи – 71,4%;
- переносні металодетектори – 18,9%;
- відеокамери – 71,8%;
- лави – 96,2%;

Також в 2015 році судами планується закупити 2 стаціонарні метало детектори.

Проведений аналіз витрат органів судової влади у 2014 році показав, що повідомлення учасників судового процесу є найбільш витратною статтею в складі поточних видатків на розгляд судових справ у бюджеті апеляційних судів та місцевих загальних судів. Така тенденція зберігається й у 2015 році. Так, із загальної суми бюджетних призначень апеляційних судів та місцевих загальних судів за КЕКВ 2210 "Предмети, матеріали, обладнання та інвентар" – 160,5 млн грн, згаданими вище судами планується закупити знаків поштової оплати (марок) на 62 млн грн, що становить 39% від загальної суми бюджетних призначень апеляційних судів та місцевих загальних судів за КЕКВ 2210.

Відповідно до частини першої статті 135 КПК України, частини шостої статті 74 ЦПК України, частини п'ятої статті 147 Закону України "Про судоустрій і статус судів", наказу Державної судової адміністрації України від 20.09.2013 № 119 "Про реалізацію проекту щодо надсилання судами SMS - повідомлень учасникам судового процесу (кримінального провадження) у місцевих та апеляційних загальних судах" можливе інформування учасників судового процесу за допомогою SMS – повідомлень.

Надсилання судами SMS-повідомлень учасникам судового процесу, як вже зазначалося, надасть можливість, значно зменшити згадані вище витрати, оскільки середня вартість одного рекомендованого відправлення складає - 8,25 грн, у свою чергу середня вартість одного SMS - повідомлення складає – 0,15 гривні. Слід зауважити, що для інформування одного учасника судового процесу потрібно - 5 SMS - повідомлень, загальна вартість яких складає - 0,75 гривень. У випадку відправлення 50% повісток через систему SMS-повідомлень економія бюджету у 2015 році складатиме близько – 28 млн гривень.

У 2015 році порівняно з 2014 роком передбачено зростання планових кількісних показників придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентаря.

На виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 01.03.2014 № 65 "Про економію державних коштів та недопущення втрат бюджету" Державною судовою адміністрацією України розроблено Заходи щодо економного та раціонального використання державних коштів, передбачених для утримання місцевих та апеляційних судів загальної юрисдикції, Державної судової адміністрації України та її територіальних

управління, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Національної школи суддів України" затверджені наказом ДСА України від 23.05.2014 № 81 (зі змінами). Відповідно до цих Заходів припинено придбання меблів (крім випадків придбання меблів для новоутворених судів і забезпечення відповідно до частини другої статті 137 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", меблями призначених (обраних) на посаду суддів, а також придбання меблів для приміщень судів після проведення в них капітального ремонту чи реконструкції).

6. Соціально-побутове забезпечення суддів

Забезпечення суддів службовим житлом надалі залишається одним із проблемних аспектів їх соціального захисту.

Станом на 1 жовтня 2015 року в списках суддів, які потребують поліпшення житлових умов перебуває 1327 суддів, на цю ж дату минулого року перебувало 1308 суддів. За розрахунками ДСА України на придбання житла для забезпечення службовим житлом суддів судів загальної юрисдикції необхідно більше 900 млн гривень.

У 2014 році забезпечено службовим житлом тільки 11 суддів, з них:

- 7 суддів місцевих загальних судів – за рахунок місцевих бюджетів (один суддя Волинської області, один суддя Дніпропетровської області, один суддя Запорізької області, 3 судді Полтавської області, один суддя Хмельницької області);

- 1 суддя апеляційного суду – за рахунок місцевого бюджету Одеської області;

- 2 судді господарських судів – за рахунок місцевих бюджетів (Херсонської та Хмельницької областей);

- 1 суддя апеляційного господарського суду – за рахунок місцевого бюджету м. Києва.

Станом на 1 жовтня 2015 року житло отримали ще 3 суддів у тому числі: місцевих загальних – 2, апеляційного адміністративного суду – 1.

7. Кадрова робота та кадрове забезпечення

Упродовж звітнього періоду ДСА України забезпечувала ведення роботи з кадрами та документальне оформлення проходження державної служби керівниками апаратів апеляційних судів, вищих спеціалізованих судів та Верховного Суду України, їх заступниками, керівними кадрами ТУ ДСА України, а також керівниками державних підприємств, що належать до сфери управління ДСА України.

Державна судова адміністрація України за поданнями голів судів постійно опрацьовуються документи та видаються відповідні накази про призначення на посади керівників апаратів та їх заступників Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів, апеляційних судів та звільнення їх з посад, присвоєння рангів державного службовця.

У 2014 році було призначено 16 керівників апаратів судів та їх заступників, звільнено з посад – 15, присвоєно ранги державного службовця 16 керівникам апаратів судів та їх заступникам.

За 9 місяців 2015 року призначено на посади 20 керівників апаратів судів та їх заступників, звільнено з посад – 7, присвоєно ранги державного службовця 11 керівникам апаратів судів та їх заступникам.

За аналогічний період 2014 року було призначено на посади 13 керівників апаратів судів та їх заступників, звільнено з посад – 6, присвоєно ранги державного службовця 11 керівникам апаратів судів та їх заступникам.

У 2014 році виготовлено та видано 25 посвідчень керівникам і заступникам керівників апаратів апеляційних та вищих спеціалізованих судів. За 9 місяців 2015 року виготовлено та видано 19 посвідчень, а за аналогічний період 2014 року – 21 посвідчення.

З метою визначення освітньо-кваліфікаційних вимог до претендентів на заміщення вакантних посад керівників апаратів апеляційних і місцевих судів та їх заступників підготовлено проект змін до Типового положення про апарат місцевого, апеляційного судів, затвердженого наказом ДСА України від 28.09.2012 № 115, внесено зміни до даного типового положення, які погоджено рішенням Ради суддів України від 04.12.2014 № 64 та затверджено наказом ДСА України від 05.01.2015 № 1.

Протягом 9 місяців 2015 року організовано проведення роботи щодо внесення апеляційними судами змін до положень про апарати апеляційних судів та затвердження їх зборами суддів відповідних судів.

На виконання Закону України "Про очищення влади" ДСА України видано накази від 05.11.2014 № 153 "Про затвердження Плану заходів Державної судової адміністрації України щодо реалізації Закону України "Про очищення влади" та від 22.06.2015 № 412/к "Про проведення перевірки відповідно до Закону України "Про очищення влади" щодо керівників апаратів та їх заступників Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів, апеляційних судів, апеляційних спеціалізованих судів".

Згідно з вище зазначеними наказами ДСА України з 1 липня 2015 року розпочато проведення перевірки, передбаченої Законом України "Про очищення влади" стосовно керівників апаратів та їх заступників Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів, апеляційних судів, апеляційних спеціалізованих судів.

Станом на 1 жовтня 2015 року ДСА України підготовлено та надіслано запити про проведення перевірок щодо 84 керівників апаратів Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів, апеляційних судів та їх заступників, які підлягають перевірці. Отримано відповіді й завершено проведення перевірок щодо 4 керівників апаратів судів і їх заступників. Інформація щодо початку та закінчення перевірок щодо керівників апаратів судів та їх заступників розміщується на веб-сайті ДСА України в розділі "Виконання вимог Закону України "Про очищення влади".

Разом з тим, упродовж 2014 року тривала підготовка до другого кола реалізації навчальної програми з питань судового адміністрування (далі –

Програма судового адміністрування), яку проводить ДСА України в партнерстві з Національною школою суддів України за підтримки Проекту USAID "Справедливе правосуддя" та участі Університету штату Мічиган (США).

Відповідно до наказу ДСА України "Про відбір кандидатів на навчання до вищих навчальних закладів у 2014 році" від 12.06.2014 № 87 (зі змінами) здійснено організацію відбору 94 кандидатів на навчання до Національного університету "Одеська юридична академія" та Національному університеті "Юридична академія імені Ярослава Мудрого" на місця, які фінансуються за рахунок коштів державного бюджету.

На виконання пункту 9 рішення XII позачергового з'їзду суддів України від 26.09.2014 "Про забезпечення незалежності суддів та підвищення авторитету судової влади в Україні" у 2014 році вживалися заходи щодо запровадження в судах посад прес-секретаря.

Відповідно до підпункту 1 пункту 14 розділу II "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України від 12.02.2015 № 192-VIII ДСА України протягом трьох місяців з дня набрання чинності Законом має забезпечити створення та передачу Вищій кваліфікаційній комісії суддів України суддівських досьє з інформацією за період з 1 січня 2012 року (крім інформації, збирання якої не було передбачено відповідними нормативними актами у вказаний період) щодо суддів Верховного Суду України та суддів вищих спеціалізованих судів.

З метою належного виконання Закону та рішення Ради суддів України від 05.06.2015 № 57 ДСА України видано наказ від 17.06.2015 № 91, яким затверджено графік передачі суддівських досьє щодо суддів Верховного Суду України, суддів вищих спеціалізованих судів та апеляційних судів.

Станом на 29 вересня 2015 року ДСА України створено та передано 2171 суддівське досьє суддів Верховного Суду України, суддів вищих спеціалізованих судів та апеляційних судів до відповідального структурного підрозділу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

У 2014 році відомчими заохочувальними відзнаками ДСА України нагороджено 176 працівників судів загальної юрисдикції, у тому числі Подякою ДСА України відзначено 93 працівники судів, Почесною грамотою ДСА України – 64, Нагрудним знаком "Знак пошани" – 19.

За 9 місяців 2015 року відомчими заохочувальними відзнаками ДСА України нагороджено 38 працівників судів загальної юрисдикції, у тому числі Подякою ДСА України відзначено 22 працівники судів, Почесною грамотою ДСА України – 13, Нагрудним знаком "Знак пошани" – 3.

За аналогічний період 2014 року відомчими заохочувальними відзнаками ДСА України нагороджено 36 працівників судів загальної юрисдикції, у тому числі Подякою ДСА України відзначено 18 працівників судів, Почесною грамотою ДСА України – 10, Нагрудним знаком "Знак пошани" – 8.

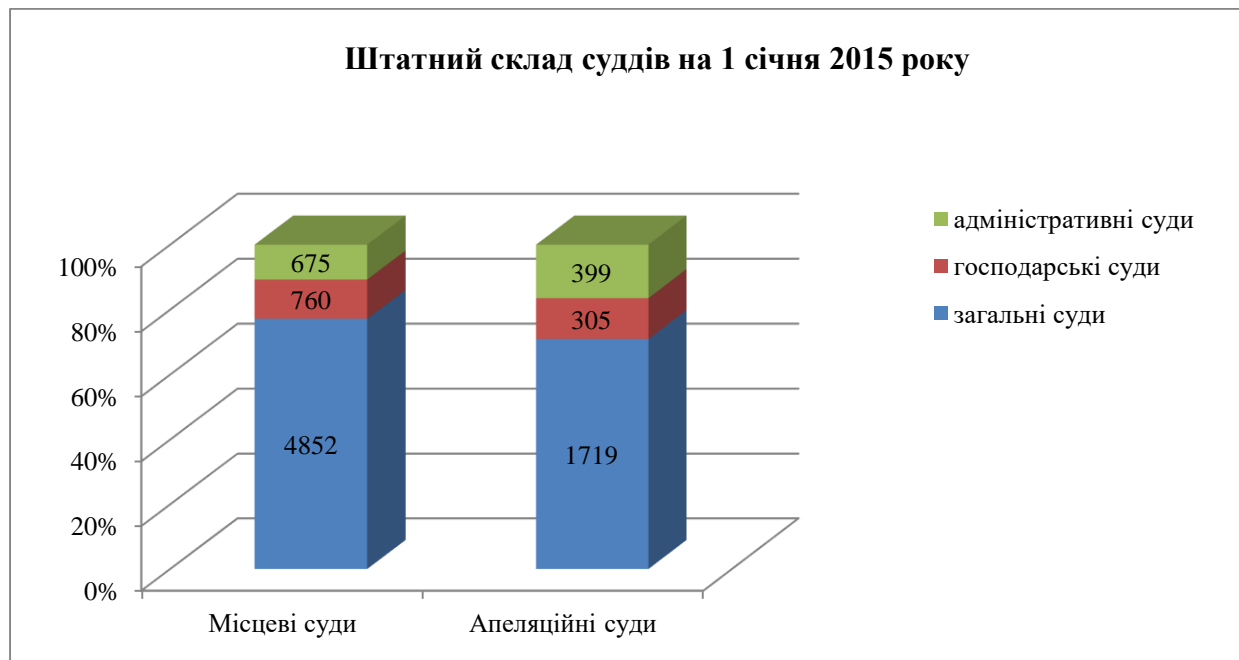
Станом на 1 січня 2014 року штатна кількість суддів місцевих та апеляційних судів складала 8696 посад суддів, з них:

- місцевих судів – 6 274 посади;

- апеляційних судів – 2 422 посади.

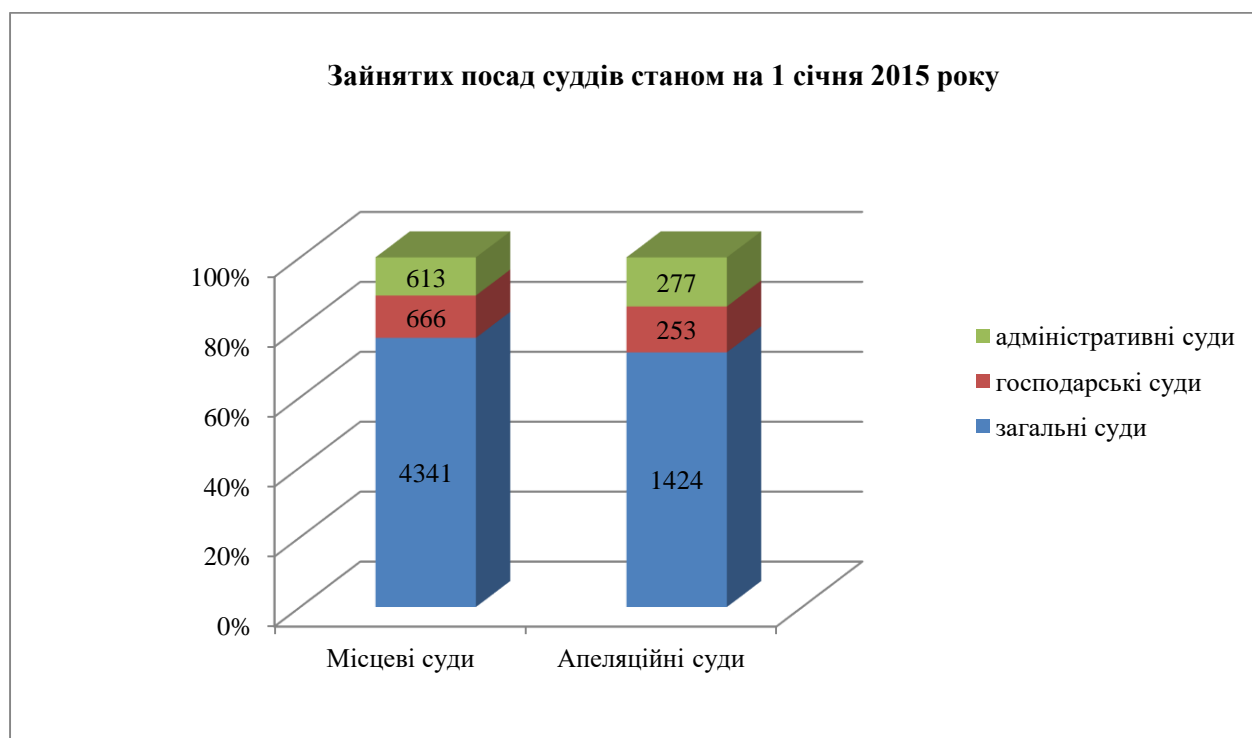
Станом на 1 січня 2015 року штатна кількість суддів місцевих та апеляційних судів складала 8710 посад суддів, з них:

- місцевих судів – 6287 посад;
- апеляційних судів – 2423 посади.

Станом на 1 січня 2015 року кількість працюючих суддів місцевих і апеляційних судів складала 7574 особи, з них:

- місцевих судів – 5620 осіб;
- апеляційних судів – 1954 особи.

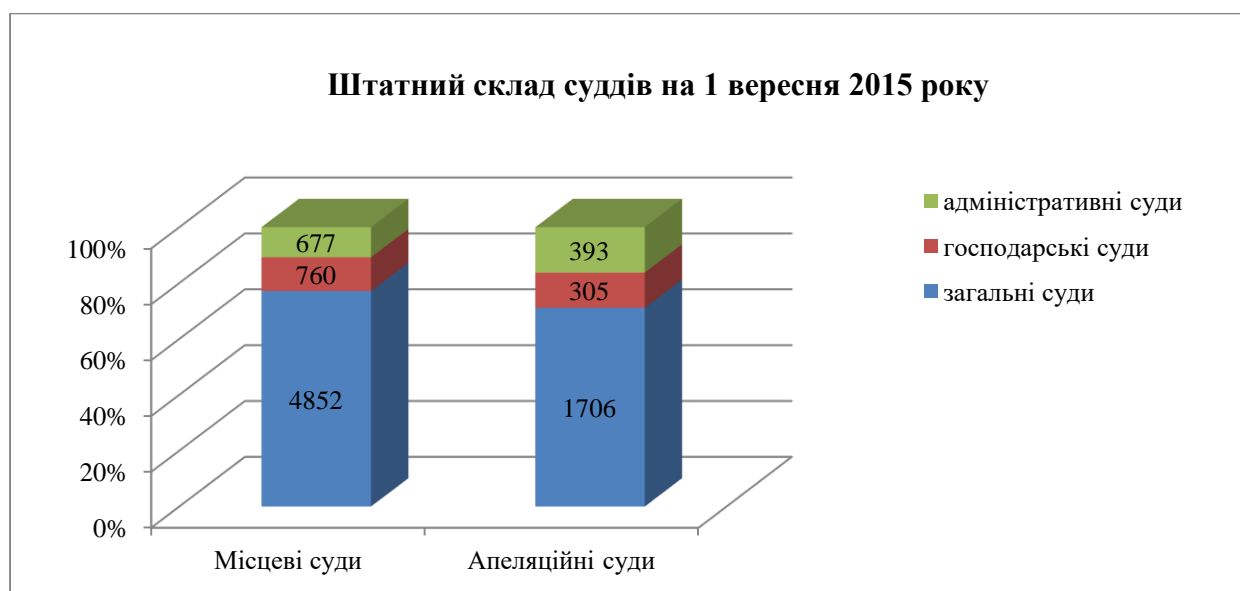
Чисельність вакантних посад суддів місцевих та апеляційних судів станом на 1 січня 2015 року складала 1136 посад, що становило 13 % від штатної чисельності посад суддів місцевих і апеляційних судів, з них:

- місцевих судів – 667 вакантних посад;
- апеляційних судів – 469 вакантних посад.

У порівнянні з 1 січня 2014 року штатна чисельність посад суддів місцевих та апеляційних судів збільшилася станом на 1 січня 2015 року на 14 посад. Кількість працюючих суддів за аналогічний період зменшилася на 467 осіб.

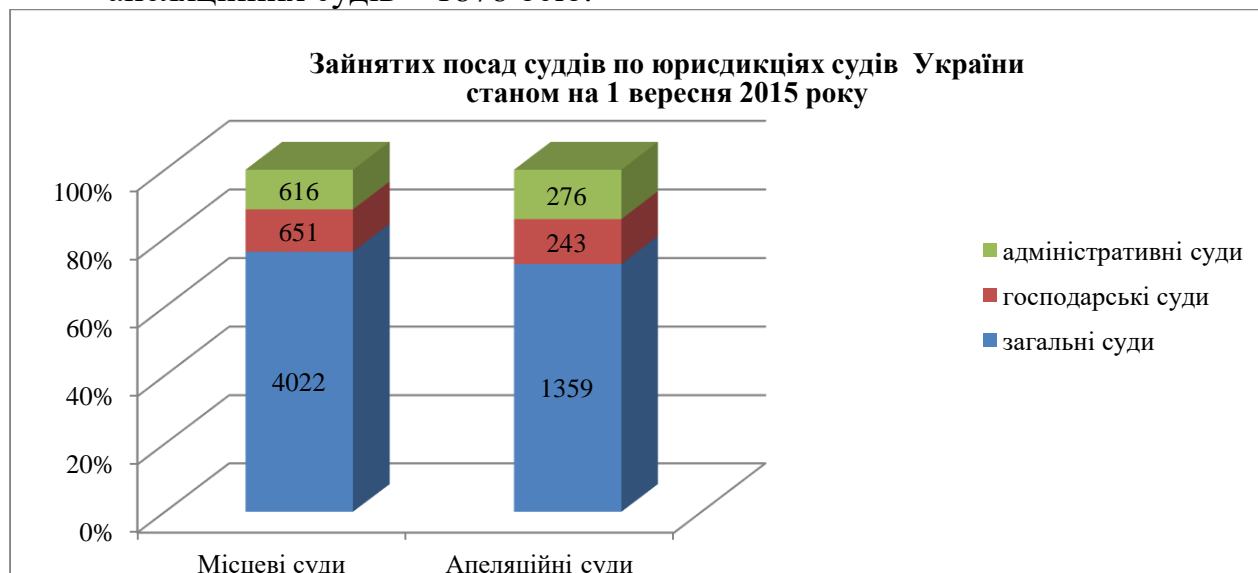
Станом на 1 вересня 2015 року штатна чисельність посад суддів місцевих та апеляційних судів складала 8693 посад суддів, з них:

- місцевих судів – 6289 посад;
- апеляційних судів – 2404 посад.

Станом на 1 вересня 2015 року фактична кількість суддів місцевих і апеляційних судів склала 7167- осіб, з них:

- місцевих судів – 5289 осіб;
- апеляційних судів – 1878 осіб.

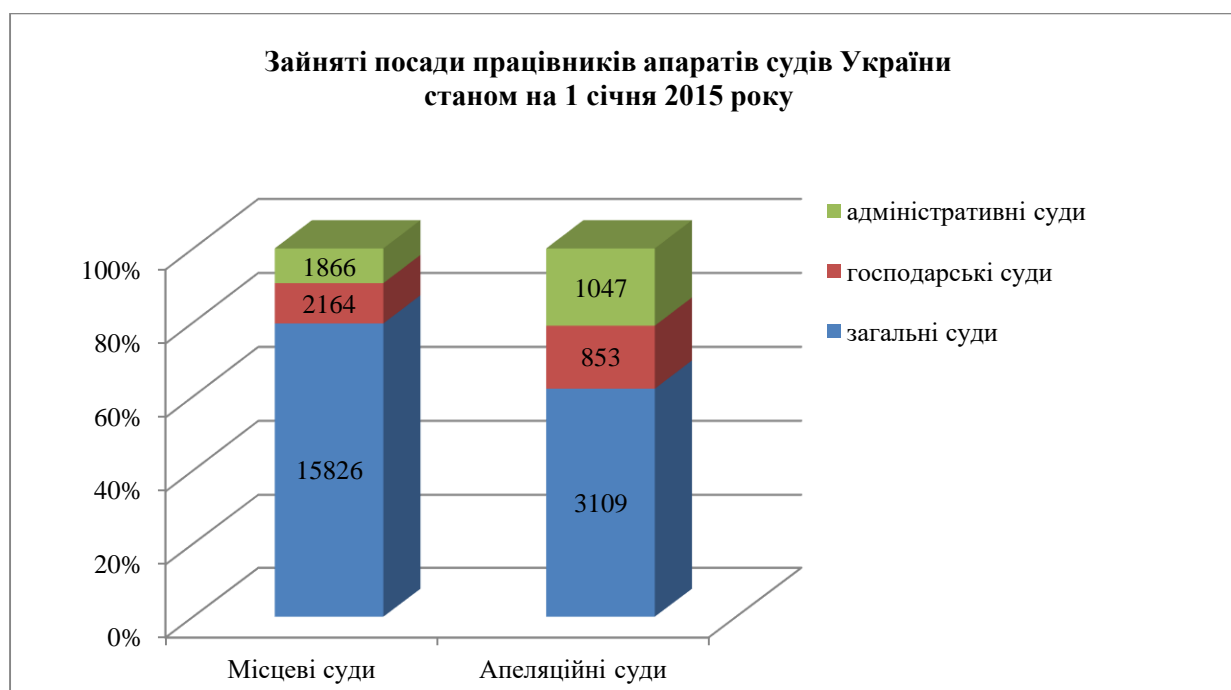

Кількість вакантних посад суддів місцевих та апеляційних судів станом на 1 вересня 2015 року склала 1526 посад, що становило 17,6 % від штатної чисельності посад суддів місцевих і апеляційних судів, з них:

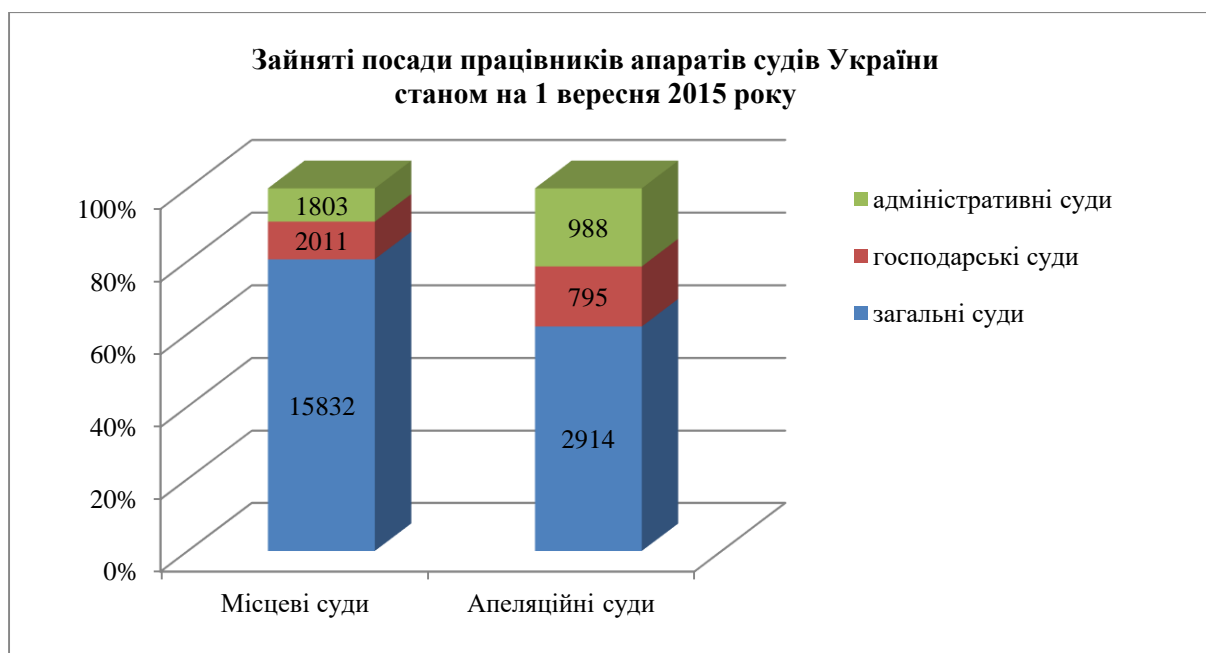
- місцевих судів – 1000 вакантних посад;
- апеляційних судів – 526 вакантних посад.

У порівнянні з 1 вересня 2014 року штатна чисельність посад суддів місцевих та апеляційних судів станом на 1 вересня 2015 року збільшилася на 500 посад. Кількість працюючих суддів за аналогічний період зменшилася на 451 особу.

Станом на 1 січня 2015 року штатна чисельність апаратів місцевих та апеляційних судів складала 32625 посад. Фактично зайнятими були 24865 посад працівників апаратів місцевих і апеляційних судів, що становило 76,2 % від загальної кількості таких посад

На 1 вересня 2015 року штатна чисельність апаратів місцевих та апеляційних судів складала 31 980 посади. Фактично зайнятими перебувало 24 343 посад працівників апаратів місцевих і апеляційних судів, що становило 76,1% від загальної кількості таких посад.

Станом на 1 вересня 2015 року в порівнянні з аналогічним періодом 2014 року штатна чисельність працівників апаратів місцевих та апеляційних судів збільшилася на 1259 посад. Кількість працюючих працівників апаратів місцевих та апеляційних судів за ці періоди зменшилася на 2405 осіб.

Загальна чисельність вакантних посад працівників апаратів місцевих та апеляційних судів станом на 1 вересня 2015 року становила 7637 посад, що складало 23,9% від загальної кількості посад працівників апаратів місцевих та апеляційних судів.

Упродовж 2014 року та 9 місяців 2015 року ДСА України проводилася робота щодо створення належних умов для підвищення кваліфікації працівників апаратів судів місцевих та апеляційних судів.

У НШС України та її регіональних відділеннях протягом 2014 року пройшли підготовку 6558 працівників апаратів місцевих та апеляційних судів.

Протягом 2014 року та 9 місяців 2015 року проводилося навчання з підвищення кваліфікації за курсом "Боротьба з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванням тероризму" на базі Державного навчального закладу післядипломної освіти "Навчально-методичний центр Державної служби фінансового моніторингу України".

У 2014 року завершено реалізацію першого кола Програми з питань судового адміністрування та розпочато підготовку до другого кола реалізації Програми. Проведено анкетування випускників Програми з питань судового адміністрування та підготовки зустрічі з обговорення статусу виконання підсумкових проектів та планів щодо майбутнього розвитку судового адміністрування в Україні.

Також проводилася робота із залучення працівників апаратів судів місцевих та апеляційних судів до проходження підвищення кваліфікації шляхом направлення їх на навчання та прийняття участі у проведенні відповідних семінарів.

У НШС України та її регіональних відділеннях протягом 9 місяців 2015 року пройшли підготовку 3495 працівників апаратів місцевих та апеляційних судів, що на 30,5% більше, ніж протягом 9 місяців 2014 року (2679 працівників апаратів судів).

Підготовка працівників апаратів здійснюється відповідно до Типового плану підготовки відповідної категорії працівників апаратів судів, графіка підготовки працівників апаратів судів та програми підготовки відповідної категорії працівників апаратів судів на певний термін, які затверджуються НШС України з урахуванням пропозицій органів суддівського самоврядування, суддів та працівників апаратів судів.

У продовж 2014 року забезпечено організацію проходження практики 3030 студентів з 20 вищих навчальних закладів. Така діяльність ДСА України виконує профорієнтаційну функцію для майбутніх фахівців, які згодом стануть надійним кадровим резервом апаратів судів.

Крім того, на виконання договорів, укладених між ДСА України та вищими навчальними закладами, протягом 9 місяців 2015 року було забезпечено організацію проходження практики в місцевих та апеляційних судах 2473 студенти, що на 5% більше ніж протягом 9 місяців 2014 року (2355 студентів).

8. Договірна та претензійно-позовна робота

У 2014 році з метою створення належних умов для здійснення правосуддя судами загальної юрисдикції ТУ ДСА України було укладено 7 663 договори з яких: на користь судів – 7 353 договори та на користь ТУ ДСА України – 310 договорів.

За 9 місяців 2015 року ТУ ДСА України укладено 6 360 договорів з яких: на користь судів – 6 225 договорів та на користь ТУ ДСА України – 135 договорів.

Укладення ТУ ДСА України відповідних договорів здійснювалося за наявності відповідних потреб та в межах видатків державного бюджету на 2014 – 2015 роки.

Під час укладення договорів ТУ ДСА України були дотриманні вимоги чинного законодавства, зокрема, ЦК України, ГК України, Закону України "Про здійснення державних закупівель", Положення про порядок ведення договірної роботи в територіальних управліннях Державної судової адміністрації України, затвердженого наказом ДСА України від 05.08.2005 № 93 та інших нормативно-правових актів, що регулюють порядок укладання та виконання договорів.

Упродовж 9 місяців 2015 року ДСА України здійснювалося супроводження та забезпечення належного представництва інтересів ДСА України у відповідних судах, спрямоване на захист гарантованих Конституцією та законами України прав та інтересів громадян, суспільства і держави.

У зв'язку з набранням чинності Законом України від 14.10.2014 "Про прокуратуру", яким внесено зміни до частини першої статті 144 Закону

України "Про судоустрій і статус суддів", а також набранням чинності Законом України "Про судоустрій і статус суддів" у редакції Закону України від 12.02.2015 № 192-VIII з'явилася нова категорія судових справ, які стосуються стягнення заробітної плати працівниками апаратів судів.

Крім того, у зв'язку з затвердженням Тимчасового порядку фінансування бюджетних установ, здійснення соціальних виплат населенню та надання фінансової підтримки окремим підприємствам та організаціям Донецької та Луганської областей постановою Кабінету Міністрів України від 07.11.2014 № 595, з'явилася категорія справ щодо виплати заробітної плати суддям та працівникам апаратів судів, які знаходяться на тимчасово непідконтрольній українській владі території України.

З метою застосування єдиного підходу до ведення претензійно-позовної роботи в ДСА України та в ТУ ДСА України, забезпечення належної організації та контролю ДСА України проводиться робота щодо запровадження електронної технології обліку судових проваджень у режимі он-лайн, що дозволить з оптимальними затратами часу відстежувати рух кожної справи, де стороною є ДСА України чи ТУ ДСА України.

ДСА України надаються ТУ ДСА України роз'яснення у вигляді інформаційних листів та методичних рекомендацій з питань застосування окремих положень чинного законодавства, забезпечується надання матеріалів судової практики, необхідних для використання в роботі. Зокрема, наказом ДСА України від 06.03.2015 № 30 затверджено Положення про порядок ведення претензійно-позовної роботи в Державній судовій адміністрації України та її територіальних управліннях.

ДСА України упродовж 9 місяців 2015 року забезпечила участь представників при розгляді 75 судових справах, що більше на 5 справ, ніж за аналогічний період минулого року (70 судових справ).

9. Нормотворча робота

У 2014 році та за 9 місяців 2015 року в ДСА України опрацьовано більше 30 нормативно-правових актів, які надійшли для відповідного погодження та візування, зокрема проект Закону України "Про відновлення довіри до судової системи України" (реєстр. № 4378-1 від 11.03.2014); проект Закону України "Про внесення змін до статті 12 Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції"; проект Закону України "Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України (щодо особливостей провадження у справах за адміністративними позовами суб'єктів владних повноважень про обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання" (реєстраційний № 4826 від 06.05.2014) та інші.

Протягом 9 місяців 2015 року ДСА України здійснено ряд заходів щодо підготовки проектів нормативно-правових актів та проведення правової експертизи, надання методичної допомоги апеляційним та місцевим судам загальної юрисдикції щодо організаційного забезпечення їх діяльності.

Так, упродовж 2014 року та за 9 місяців 2015 року підготовлено 6 проектів законів, зокрема ініційовано внесення змін до Закону України

"Про судовий збір", до законодавства України щодо можливості перевірки фактичного зарахування судового збору до спеціального фонду Державного бюджету України, а також щодо можливості отримання копій судових рішень, ухвалених судами АР Крим та міста Севастополя, та окремими судам, що розташовувалися в зоні проведення АТО, серед яких:

1) на виконання положень Меморандуму про економічну та фінансову політику (між Україною та Міжнародним валютним фондом) з поліпшення ефективності цивільного процесу, забезпечення подвоєння доходів від судового збору 22.05.2015 Верховною Радою України прийнято Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору", який набрав чинності 1 вересня 2015 року.

Змінами до Закону України "Про судовий збір" передбачено зменшення кількості категорій судових справ, при розгляді яких судовий збір не сплачується; зменшення кількості платників, що звільняються від сплати судового збору; відміна пільг стосовно сплати судового збору державними органами в разі коли судові рішення ухвалені на користь сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень, що призводить до штучного зменшення надходжень від сплати судового збору до спеціального фонду Державного бюджету України; відміна права часткової сплати судового збору під час подання адміністративного позову майнового характеру (10%, а потім 90%); та інше.

Згідно з підпунктом 6 пункту 4 Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору" статтю 9 Закону України "Про судовий збір" доповнено новою нормою, відповідно до якої суд перед відкриттям (порушенням) провадження у справі, прийняттям до розгляду заяв (скарг) перевіряє зарахування судового збору до спеціального фонду Державного бюджету України. Ці зміни вимагають затвердження окремого порядку, який би визначив механізм та послідовність дій працівників апаратів судів щодо здійснення перевірки зарахування судового збору до спеціального фонду Державного бюджету України. Прийняття такого порядку без внесення відповідних змін до процесуальних кодексів України є неможливим, тому ДСА України розроблено відповідний законопроект щодо внесення змін до процесуальних кодексів України. На сьогодні зазначений законопроект перебуває на опрацюванні у Верховному Суді України та вищих спеціалізованих судах;

2) у зв'язку з тимчасовим призупиненням діяльності АР Крим та міста Севастополя, окремих судів на сході України, пов'язаним з тимчасовою окупацією АР Крим, а також проведенням АТО, з метою забезпечення права особи на доступ до судового рішення, відновлення довіри громадян до судової системи, удосконалення роботи судової системи, ДСА України підготовлено проект Закону України "Про внесення зміни до Закону України "Про доступ до судових рішень" щодо усунення прогалин, які перешкоджають реалізації права особи на доступ до судового рішення, що безпосередньо стосується її прав, свобод, інтересів чи обов'язків" (далі – проект Закону).

Вказаним проектом Закону пропонується внести зміни до Закону України "Про доступ до судових рішень", передбачивши, що в разі неможливості видачі копії судового рішення з матеріалів судової справи в суді, який ухвалив судове рішення, така копія може бути видана з Єдиного державного реєстру судових рішень, при наявності в ньому такої електронної копії судового рішення, судом вищої інстанції за підсудністю, або судом, якому визначено територіальну підсудність справ. Проект Закону надіслано на розгляд до Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя;

3) на виконання вимог пункту 14 Розділу II "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про забезпечення права на справедливий суд" з метою приведення Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.05.2006 № 740, у відповідність до згаданого зазначеного вище Закону, ДСА України спільно з Міністерством юстиції України підготовлено проект постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень". Кабінетом Міністрів України прийнято 17.06.2015 постанову № 401 "Про внесення змін до Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень".

З метою забезпечення створення та передачі Вищій кваліфікаційній комісії суддів України суддівських досьє з інформацією за період з 1 січня 2012 року за результатами роботи робочої групи за участі представників Вищої кваліфікаційної комісії України, Ради суддів України та ДСА України розроблено проект Положення про порядок ведення суддівського досьє, який затверджено рішенням Ради суддів України від 05.06.2015 № 57.

Окрім того, приведено у відповідність до Закону України "Про забезпечення права на справедливий суд" від 12.02.2015 року Положення про Державну судову адміністрацію України, затверджене рішенням Ради суддів України від 22 жовтня 2010 року № 12, ДСА України, зокрема розроблено проект відповідних змін до зазначеного вище Положення. Рішенням Ради суддів України від 04.06.2015 № 50 Положення про Державну судову адміністрацію України затверджено в новій редакції.

Також, ДСА України розроблено Типове положення про територіальні управління Державної судової адміністрації України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, затверджено наказом ДСА України від 15 липня 2015 року № 104;

4) ДСА України вжито ряд заходів щодо шляхів врегулювання питання встановлення працівникам апаратів судів загальної юрисдикції посадових окладів відповідно до частини першої статті 147 Закону України "Про судоустрій і статус суддів".

Розроблено проект змін до постанови Кабінету Міністрів України від 09.03.2006 № 268 "Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів".

Як результат, Кабінетом Міністрів України 2 вересня 2015 року було прийнято постанову № 644 "Про внесення змін до деяких актів Кабінету

Міністрів України". Зазначеною постановою, зокрема, врегульовано питання оплати праці членів Вищої ради юстиції та членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, а також приведено у відповідність зі статтею 147 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" умови оплати праці працівників апаратів судів;

5) на виконання пункту 6 прикінцевих та перехідних положень Закону України "Про Національну поліцію" ДСА України затверджено статут Державної установи "Служба судової охорони", розроблено проект положення про відомчу воєнізовану охорону та проект постанови Кабінету Міністрів України, щодо оплати праці працівників відомчої воєнізованої охорони, а також проектами інших нормативно – правових документів, які будуть визначати статус відомчої воєнізованої охорони ДСА України та порядок її роботи.

Упродовж 9 місяців 2015 року ДСА України опрацьовано понад 30 проектів нормативно-правових актів з наданням ґрунтовних пропозицій та зауважень, тоді як за 9 місяців 2014 року було опрацьовано 25 нормативно-правових актів, та проектів нормативно-правових актів, які надійшли до ДСА України для відповідного погодження та візування.

10. Контроль фінансово-господарської діяльності розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня

У 2014 році ДСА України проведено 28 контрольних заходів, під час яких досліджено діяльність 53 об'єкти контролю.

Слід зазначити, що у 2014 році діяльність ДСА України спрямовувалася в першу чергу на запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів, стимулювання усунення виявлених порушень і недоліків, підвищення дієвості та ефективності перевірок, проведення аналізу причин і наслідків порушень законодавства й недоліків, виявлених під час проведення контрольних заходів, розроблення пропозицій та рекомендацій щодо їх усунення й запобігання в подальшому.

Насамперед, приділялася увага напрямкам використання бюджетних коштів, попередження неефективним управлінським рішенням щодо невчасного використання та запобігання повернення коштів до бюджету.

Проте, загальний аналіз результатів фінансових аудитів, проведених упродовж 2014 року та 9 місяців 2015 року, свідчить, що більшість порушень законодавства все ще має системний характер, вони повторюються з року в рік. Найбільш характерними за кількістю виявлених випадків та обсягами порушень у 2014 році є порушення бюджетного законодавства, які умовно можна класифікувати за такими узагальненими видами:

- планування діяльності роботи установ з порушенням чинного законодавства;
- порушення під час здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти;

- порушення, пов'язані з неналежним веденням бухгалтерського обліку;
- використання коштів державного бюджету з порушенням чинного законодавства;
- недотримання установлених порядку та термінів складання, затвердження й подання документів тощо.

Також, слід відмітити, що діяльність ДСА України була спрямована на проведення аудитів відповідності щодо оцінки стану організації ведення судового діловодства в частині автоматичного розподілу судових справ та внесення даних до ЄДРСР.

Так, у 2014 році, у ході проведення аудитів відповідності вивчено електронні бази даних 29 судів загальної юрисдикції Донецької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Запорізької, Львівської та Рівненської областей, а також Дніпропетровського, Івано-Франківського, Черкаського, Тернопільського окружних адміністративних судів досліджено правильність автоматичного розподілу між суддями 332 037 справ та проведено оцінку відповідності практичних дій вимогам нормативно-правових актів, розпорядчих документів, звітів, що регламентують здійснення автоматичного розподілу судових справ та внесення даних до ЄДРСР.

У ході проведення аудитів відповідності встановлено, що місцевими загальними судами в основному дотримуються вимоги чинного законодавства при організації ведення судового діловодства в частині автоматичного розподілу судових справ та внесення даних до ЄДРСР. Так, майже 95% від загальної кількості зареєстрованих справ усіх категорій розподілено без порушень законодавства, проте, виявлено й окремі недоліки при проведенні автоматичного розподілу судових справ (5%).

Протягом 9 місяців 2015 року, ДСА України проведено 21 контрольний захід.

Зокрема, відповідно до Плану проведення контрольних заходів в установах судової системи на перше півріччя 2015 року, затвердженого наказом ДСА України від 15.12.2014 № 169, та Плану діяльності з внутрішнього аудиту на друге півріччя 2015 року, затвердженого наказом ДСА України від 03.07.2015 № 98, проведено 5 планових аудитів.

Крім того, у зв'язку з надходженням на адресу ДСА України листів Адміністрації Президента України, Верховної Ради України, а також звернень голів судів та громадян, скарг суддів, розпорядження Голови Ради суддів України та враховуючи невідкладність дослідження порушених у них питань, фахівцями ДСА України проведено 16 позапланових контрольних заходів.

Зазначеними вище контрольними заходами виявлено ряд порушень фінансово-бюджетної дисципліни та ведення бухгалтерського обліку, а саме встановлено порушення вимог чинного законодавства в частині:

- здійснення касових операцій та розрахунків з підзвітними особами;
- здійснення розрахунків з оплати праці;
- проведення безготівкових операцій по всіх рахунках, відкритих в органах Державної казначейської служби України;
- проведення процедур закупівель за державні кошти;

- обліку основних засобів та інших необоротних активів.

Для порівняння: за 9 місяців 2014 року ДСА України було проведено 19 контрольних заходів, з яких 14 заходів здійснено відповідно до Плану проведення контрольних заходів в установах судової системи та 5 контрольних заходів проведено позапланово.

Збільшення кількості позапланових контрольних заходів пов'язано з прийняттям Законів України "Про відновлення довіри до судової влади в Україні" та "Про забезпечення права на справедливий суд", а також з активною участю громадськості у впровадженні судової реформи.

У рамках проведених у 2015 році контрольних заходів, ДСА України здійснено аудити відповідності щодо дотримання вимог чинного законодавства при організації ведення судового діловодства в частині автоматичного розподілу справ у Київському апеляційному господарському суді, Дніпровському районному суді міста Херсона, Красногвардійському районному суді міста Дніпропетровська, Київському та Октябрському районних судах міста Полтави, Автозаводському районному суді міста Кременчука Полтавської області, Новокаховському міському, Каховському міськрайонному, Скадовському районному судах Херсонської області, Комсомольському районному суді міста Херсона, під час яких досліджено правильність автоматичного розподілу між судьями 117 450 справ.

За результатами перевірок виявлено окремі недоліки при проведенні автоматичного розподілу судових справ та внесення даних до ЄДРСР, зокрема: недотримання строків направлення електронних копій судових рішень до ЄДРСР на 10 днів і більше; порушення строків реєстрації вхідної кореспонденції в автоматизованій системі та автоматичного розподілу процесуальних документів, недотримання строків направлення електронних копій судових рішень до ЄДРСР, випадки проведення розподілу справ судьям особами, не визначеними відповідними наказами керівника апарату суду, невнесення в КП "Д-3" електронних примірників наказів голови суду щодо відряджень суддів та не підкріплення проведення повторного автоматичного розподілу справ відповідними електронними розпорядженнями керівника апарату суду, засвідченими електронним підписом тощо.

Також аудитами щодо правильності заповнення щомісячної інформації про середньооблікову чисельність працюючих, здійснених в апеляційних судах Луганської та Кіровоградської областей, встановлено, що при складанні цієї інформації допущені порушення, які призвели до завищення показника середньооблікової чисельності суддів і працівників апаратів зазначених судів.

Разом з тим, ДСА України постійно здійснює заходи щодо налагодження механізму здійснення контролю за порядком сплати, повернення та зарахування судового збору.

11. Стан обліково-статистичної роботи та огляд даних судової статистики

Державною судовою адміністрацією України проводиться робота по збору, перевірці та зведенню звітів апеляційних судів і територіальних управлінь ДСА України про стан здійснення правосуддя.

Звітність про розгляд місцевими та апеляційними судами загальної юрисдикції формується та зводиться за такими формами: 1, 1-ОП, 1-Л, 1-МС, 2-А, 2-АС, 2-Ц, 3, 4, 5-ОТ, 21, 22-А, 22-Ц, 23, а також формуються та зводяться звіти про стан судимості в Україні за формами 6, 7, 8 та про справляння судового збору за формою 10.

У зв'язку з набранням чинності КПК України в новій редакції додатково формуються звіти про розгляд кримінальних проваджень за формами: 1-1, 1-1-ОП та 21-1.

Указаними формами передбачена піврічна та річна звітність.

Звіти за формами 1-ОП, 1-1-ОП, 1-Л та 10 є квартальними.

Звіт за формою 5-ОТ складають окремі суди, які розглядають справи відповідно до Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України".

У зв'язку з проведенням позачергових виборів Президента України та місцевих виборів у червні 2014 року сформовано та оприлюднено на офіційному веб-порталі "Судова влада України" зведені звіти за формами № 2-ВП та № 2-ВМ.

За результатами проведення позачергових виборів народних депутатів України в листопаді 2014 року сформовано зведені звіти за формою 2-ВД.

У серпні та жовтні 2014 року узагальнено дані щодо застосування апеляційними та місцевими загальними судами Закону України "Про амністію у 2014 році" (звіт за формою № 1-АМ станом на 19.07.2014 та на 24.10.2014).

Крім того, ДСА України щомісячно узагальнюється інформація щодо застосування окремих норм КПК України судами першої та апеляційної інстанцій при розгляді кримінальних проваджень.

Копії згаданих вище звітів надаються Верховному Суду України, вищим спеціалізованим судам, Верховній Раді України, Державній службі статистики України, Генеральній прокуратурі України, Раді національного безпеки України та іншим заінтересованим органам.

З урахуванням показників звітності упродовж 2014 року та 9 місяців 2015 року підготовлено:

- огляди про стан здійснення правосуддя та аналізи про стан обліково-статистичної роботи в судах,

- аналітичні таблиці про роботу судів та суддів (інформація про середньомісячне надходження справ і матеріалів на одного суддю) по кожному регіону в розрізі судів загальної юрисдикції та узагальнені по Україні.

Зазначені аналітичні матеріали та зведена звітність розміщені на офіційному веб-порталі судової влади України.

Для нормативного забезпечення функціонування й удосконалення обліково-статистичної роботи в судах, діловодства та організації роботи з питань судової статистики було видано 16 наказів ДСА України, з них 11 щодо вдосконалення судової статистики та 5 стосовно організації діловодства в судах, зокрема, внесено зміни до діючих та розроблено нові форми звітності:

- удосконалено звітність про оперативність розгляду місцевими загальними судами матеріалів кримінального провадження (наказ ДСА України від 19 січня 2015 року № 8);

- у зв'язку з проведенням виборів у 2014 – 2015 рр. та з метою забезпечення своєчасного одержання інформації про розгляд апеляційними та місцевими судами справ, пов'язаних із виборами:

- наказом ДСА України від 21 березня 2014 року № 41 затверджено форми звітності № 2-ВП "Звіт про розгляд місцевими та апеляційними судами справ, пов'язаних із виборами Президента України у 2014 році" та № 2-ВМ "Звіт про розгляд місцевими та апеляційними судами справ, пов'язаних із виборами депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів у 2014 році";

- наказом ДСА України від 9 вересня 2014 року № 117 затверджено форму звітності № 2-ВД "Звіт про розгляд місцевими та апеляційними судами справ, пов'язаних з виборами народних депутатів України у 2014 році";

- наказом ДСА України від 17 вересня 2015 року № 167 затверджено форму звітності № 2-ВМ "Звіт про розгляд місцевими та апеляційними судами справ, пов'язаних з черговими місцевими виборами 2015 року";

- розроблено методичні рекомендації про заповнення зазначеної звітності.

Оскільки до Закону України "Про судовий збір" внесено суттєві зміни – форму звітності № 10 "Звіт про справляння, звільнення від сплати та повернення судового збору в місцевих та апеляційних судах", затверджену наказом ДСА України від 21.12.2012 № 172, затверджено в новій редакції та введено в дію 1 вересня 2015 року (наказ ДСА України від 7 серпня 2015 року № 126).

Упродовж 2013 р. – I півріччя 2015 р. у місцевих та апеляційних судах загальної юрисдикції знаходилося на розгляді 12,4 млн справ і матеріалів. Динаміка кількості справ і матеріалів, що знаходилися на розгляді в місцевих та апеляційних судах у 2013 – 2014 роках та в першому півріччі 2014 та 2015 рр. наведено нижче.

Види судів	Знаходилося на розгляді справ і матеріалів, тис.					
	2013	2014	Темпи приросту (+/-)	1 півріччя 2014	1 півріччя 2015	Темпи приросту (+/-)
місцеві загальні суди	3 919,1	3 206,4	-18,2	1 874,5	1 613,3	-13,9
апеляційні загальні суди	368,4	304,6	-17,3	166,6	170,8	2,6

окружні адміністративні суди	259,8	216,5	-16,7	125,2	104,6	-16,5
апеляційні адміністративні суди	1 263,2	323,3	-74,4	267,3	74,5	-72,1
місцеві господарські суди	184,0	178,0	-3,3	101,1	98,0	-3,1
апеляційні господарські суди	41,3	35,9	-13,1	19,5	20,8	7,0
Разом:	6 035,8	4 264,7	-29,3	2 554,1	2 081,9	-18,5

Як свідчать дані, представлені в таблиці, спостерігається скорочення кількості справ і матеріалів, які перебували в судах. Слід зазначити, що на темпи приросту справ і матеріалів у судах суттєво вплинули події в країні, пов'язані з окупацією АР Крим та проведення АТО на сході України. Показники судової статистики за 2014 і 2015 роки наведено без урахування даних судів АР Крим, м. Севастополя, а також місцевих загальних судів Донецької та Луганської областей, які залишаються на території, не контрольованій українською владою.

Так, відбулося різке скорочення справ, що розглядаються судами апеляційної інстанції в порядку адміністративного судочинства. Так, у 2014 році адміністративних справ за апеляційними скаргами (123,6 тис.) надійшло в 6,4 рази менше ніж у 2013 році (779,8 тис.).

Динаміку обсягів надходження справ і матеріалів до місцевих та апеляційних судів у 2013-2014 роках, а також у першому півріччі 2014 та 2015 років представлено нижче.

Види судів	Надійшло справ і матеріалів, тис.					
	2013	2014	Темпи приросту (+/-)	1 півріччя 2014	1 півріччя 2015	Темпи приросту (+/-)
місцеві загальні суди	3 577,3	2 923,9	-18,3	1 567,8	1 363,8	-13,0
апеляційні загальні суди	344,7	285,5	-17,2	146,1	151,9	4,0
окружні адміністративні суди	227,8	194,0	-14,8	101,9	83,6	-18,0
апеляційні адміністративні суди	779,8	123,6	-84,1	69,1	49,2	-28,8
місцеві господарські суди	143,4	142,7	-0,5	65,8	67,9	3,2
апеляційні господарські суди	37,2	32,0	-13,8	15,6	17,4	11,5
Разом:	5 110,3	3 701,8	-27,6	1 966,4	1 733,9	-11,8

Наведені дані ілюструють, що в першому півріччі 2015 року в порівнянні з аналогічним періодом 2014 року зросла кількість справ і матеріалів, що розглядаються в порядку господарського судочинства.

Протягом 2013-2014 рр. та I півріччя 2015 р. судами першої та апеляційної інстанції розглянуто майже 11 млн. справ і матеріалів (88,7 відсотка від загальної кількості справ і матеріалів, що знаходилися на розгляді в судах). Структурно обсяг розглянутих справ і матеріалів наведено нижче:

Види судів	Розглянуто справ і матеріалів, тис.							
	2013	питома вага, %	2014	питома вага, %	1 п. 2014 р.	питома вага, %	1 п. 2015 р.	питома вага, %
місцеві загальні суди	3 590,9	66,3	2 940,3	75,6	1 549,1	74,0	1 304,5	77,9
апеляційні загальні суди	346,3	6,4	282,8	7,3	144,4	6,9	148,2	8,8
окружні адміністративні суди	234,4	4,3	193,2	5,0	102,0	4,9	79,7	4,8
апеляційні адміністративні суди	1 062,7	19,6	298,4	7,7	215,4	10,3	58,2	3,5
місцеві господарські суди	146,3	2,7	144,6	3,7	65,5	3,1	67,7	4,0
апеляційні господарські суди	37,2	0,7	32,0	0,8	16,0	0,8	17,0	1,0
Усього	5 417,8	100,0	3 891,2	100,0	2 092,4	100,0	1 675,3	100,0

ДСА України постійно здійснюються заходи з методично-навчальної роботи, зокрема, надаються методичні рекомендації щодо ведення діловодства та архіву, складання й подання звітів про стан розгляду справ і матеріалів, з питань роботи з програмно-технологічними засобами обробки первинних документів обліку та звітів.

12. Робота із запитами на публічну інформацію та зверненнями громадян

У 2014 році до ДСА України надійшло 359 запитів на інформацію . Із загальної кількості запитів на інформацію – 180 отримано електронною поштою, решта – у паперовому вигляді.

Протягом 2014 року запитувачі зверталися до ДСА України переважно із запитами про надання статистичної інформації – 131 або 36% від загальної кількості) та про надання інформації про внесення електронних копій судових рішень до ЄДРСР – 49 (14%).

За 9 місяців 2015 року до ДСА України в порядку, передбаченому Законом України "Про доступ до публічної інформації", надійшло 480

запитів на інформацію, що на 243 запити більше, ніж в аналогічному періоді 2014 року (237 запитів).

Із загальної кількості отриманих запитів на інформацію за 9 місяців 2015 року 274 отримано в паперовому вигляді та 206 запитів – електронною поштою.

Як і у 2014 році найбільша кількість запитів стосувалася надання статистичної інформації (133 або 28% від загальної кількості) та інформації щодо внесення електронних копій судових рішень до ЄДРСР (77 або 16%).

Крім того, у 2015 році значну кількість запитів отримано щодо організації роботи суду (100 або 20%).

Забезпечуючи прозорість та відкритість діяльності органів судової влади, ДСА України розглянула всі отримані запити на інформацію у строки, передбачені статтею 20 Закону України "Про доступ до публічної інформації", та надала обґрунтовані відповіді в межах повноважень, визначених Законом України "Про судоустрій і статус суддів".

Забезпечення всебічного розгляду звернень громадян, порушених у них проблем, оперативне їх вирішення, задоволення конституційних прав та законних інтересів громадян є одним із пріоритетних завдань ДСА України.

У 2014 році до ДСА України надійшло 1 761 звернення громадян.

Так, зокрема, щомісяця до ДСА України надходила наступна кількість звернень громадян: січень – 169; лютий – 95; березень – 242; квітень – 132; травень – 113; червень – 88; липень – 153; серпень – 110; вересень – 143; жовтень – 163; листопад – 156; грудень – 197.

Із загальної кількості звернень громадян, що надійшли до ДСА України протягом року, 25% (442) становлять скарги.

Основними питаннями, що порушувалися громадянами у 2014 році у скаргах, є:

- неналежна організація роботи суду – 205 (47%);
- неправомірні дії суддів – 117 (27%);
- затягування розгляду справи – 66 (15%);
- неналежна організація роботи територіальних управлінь ДСА України – 25 (5%);
- неетична поведінка працівників апаратів судів – 24 (5%);
- інші питання - 5 (1%).

Від працівників апаратів місцевих судів України надійшло 304 звернення щодо низького рівня оплати праці.

У 2014 році в ДСА України на особистому прийомі прийнято 113 звернень громадян.

Станом на 1 жовтня 2015 року до ДСА України надійшло 1 331 звернень громадян, що на 86 звернень більше, ніж за 9 місяців 2014 року (1245 звернень).

Так, зокрема, щомісяця до ДСА України надходила наступна кількість звернень громадян: січень – 110; лютий – 124; березень – 166; квітень – 252; травень – 232; червень – 128; липень – 115; серпень – 103; вересень – 101.

Із загальної кількості звернень громадян, що надійшли до ДСА України протягом 9 місяців 2015 року, - 397 (30%) становлять скарги.

Основними питаннями, що порушувалися громадянами за 9 місяців 2015 року у скаргах, є:

- неналежна організація роботи суду – 149 (38%);
- неправомірні дії суддів – 101 (25%);
- неправомірні дії працівників апаратів судів – 99 (25%);
- неналежна організація роботи територіальних управлінь ДСА України – 25 (6%);
- інші питання - 23 (6%).

Від працівників апаратів місцевих судів України надійшло 315 звернень щодо низького рівня оплати праці, що на 89 звернень більше ніж в аналогічному періоді 2014 року.

За 9 місяців 2015 року в ДСА України на особистому прийомі було прийнято до розгляду 85 звернень громадян.

Всі звернення громадян розглядались у терміни, передбачені статтею 20 Закону України "Про звернення громадян".

Організація роботи по своєчасному та об'єктивному розгляду звернень громадян, задоволенню їх законних прав та інтересів є важливим напрямком роботи ДСА України та позитивно впливає на рівень довіри громадян до судової влади в Україні.

13. Міжнародна діяльність

Одним із напрямів діяльності ДСА України у сфері міжнародного співробітництва є організація залучення міжнародної технічної допомоги з метою надання підтримки в організаційному забезпеченні діяльності судів, передусім отримання коштів на комп'ютеризацію та автоматизацію в судах, навчання працівників суду, а також широке інформування громадськості про заходи, що відбуваються в органах судової влади.

Державна судова адміністрація України є одним з учасників низки програм і проектів за фінансової підтримки Європейської Комісії (ЄК)/Ради Європи (РЕ), Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ), Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) та Міжнародної організації з міграції в Україні (МОМ), що фінансуються донорами й направлені на підтримку реформування судової системи в Україні,

Упродовж 2014 року ДСА України співпрацювала з такими міжнародними проектами:

- Проектом Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) "Справедливе правосуддя" з питань: результатів та подальшої роботи із впровадження дистанційного навчального курсу з комунікації для працівників судів; реалізація грантової програми з проведення аудиту доступності судів для людей з особливими потребами; залучення іноземних фахівців; проведення опитувань відвідувачів суду з метою оцінки рівня задоволеності громадян за методологією карток громадянського звітування; співпраці із вдосконалення судової статистики; підсумкової зустрічі

випускників навчальної програми із судового адміністрування; встановлення в судах інформаційно-платіжних терміналів; реалізації нового курсу навчальної програми з питань судового адміністрування у 2014–2015 роках.

- Інструментом зовнішньої допомоги ТАІЕХ (Technical Assistance Information Exchange), що надається Європейською Комісією для обміну інформацією з метою розбудови інституціональної спроможності, необхідної для адаптації національного законодавства до законодавства Європейського Союзу.

- Проектом "Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні" з питань посилення незалежності, ефективності та професіоналізму судової влади в Україні

- Місією Міжнародного Валютного Фонду в Україні. У рамках перебування експертів Місії Міжнародного Валютного Фонду ДСА України було проведено ряд зустрічей із Старшим експертом з юридичних питань Себастьяном Помпе (Sebastiaan Pompe) з питань судового збору.

- Представництвом Міжнародної організації з міграції, з питань передачі спеціального обладнання для захисту потерпілих і свідків під час судового засідання, у рамках проекту "Боротьба з торгівлею людьми: покращення захисту потерпілих та свідків у кримінальних справах, пов'язаних із торгівлею людьми та іншими тяжкими злочинами". Наразі назване обладнання встановлюється у 12 регіонах України.

Протягом 9 місяців 2015 року ДСА України продовжувала співпрацю з міжнародними проектами, що фінансуються донорами та направлені на підтримку реформування судової системи в Україні.

Використання успішного міжнародного досвіду у сфері запровадження ефективно функціонуючої системи організаційного забезпечення діяльності судів сприятиме процесу реформування судової влади в Україні.

14. Організаційне забезпечення діяльності органів суддівського самоврядування

Одним із напрямів роботи ДСА України відповідно до статті 132 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" є забезпечення діяльності органів суддівського самоврядування.

Діяльність органів суддівського самоврядування сприяє створенню належних організаційних та інших умов для забезпечення нормальної діяльності судів і суддів, утверджує незалежність суду, забезпечує захист суддів від втручання в судову діяльність, а також підвищує рівень роботи з кадрами в системі судів.

Для забезпечення належної діяльності органів суддівського самоврядування в ДСА України функціонує відділ організаційного забезпечення суддівського самоврядування, який є самостійним структурним підрозділом ДСА України.

За підсумками роботи у 2014 році та 9 місяців 2015 року ДСА України організувала та забезпечила проведення:

- Конференції суддів адміністративних судів (19 березня 2014 року);
- Конференції суддів господарських судів (19 березня 2014 року);
- Конференції суддів загальних судів (18 березня 2014 року);
- Конференції суддів адміністративних судів (11 червня 2014 року);
- Конференції суддів господарських судів (11 червня 2014 року);
- Конференції суддів загальних судів (11 червня 2014 року);
- XII позачергового з'їзду суддів України, який проходив у два етапи 19-20 червня 2014 року та 25-26 вересня 2014 року.

У 2014 році забезпечено проведення 28 засідань Ради суддів України (на яких прийнято 117 рішень); 12 засідань ради суддів загальних судів (36 рішень).

Упродовж 9 місяців 2015 року забезпечено проведення 13 засідань Ради суддів України, 3 засідання ради суддів загальних судів.

Із набранням чинності Закону України від 12.02.2015 № 192-VIII, яким було внесено зміни до деяких законодавчих актів України та викладено в новій редакції Закон України "Про судоустрій і статус суддів", рада суддів адміністративних судів, рада суддів господарських судів і рада судів загальних судів припинили свою діяльність.

Більшість питань, розглянутих Радою суддів України за звітний період, стосувалися забезпечення організаційної єдності функціонування органів судової влади; зміцнення незалежності судів та суддів, захисту від втручання в їх діяльність; здійснення контролю за організацією діяльності судів та інших органів у системі судової влади; нормативного забезпечення функціонування автоматизованої системи документообігу в судах; фінансового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення судів; організації роботи з інформаційного наповнення та функціонування офіційних веб-сайтів загальних судів на офіційному веб-порталі судової влади України та інших питань організації діяльності судів загальної юрисдикції. Особливу увагу було приділено питанню щодо забезпечення захисту суддів, працівників апарату суду та їх сімей в зоні АТО, зокрема:

- рішення від 11.07.2014 № 2 (про визначення на період проведення антитерористичної операції особливого режиму роботи суду або про тимчасове призупинення розгляду справ у звичайному режимі);

- рішення від 14.10.2014 № 46 (щодо забезпечення виплати суддівської винагороди суддям і заробітної плати працівникам апаратів судів і працівникам установ судової системи, розташованих на території Донецької та Луганської областей);

- рішення від 06.11.2014 № 49 (стосовно забезпечення судів належними службовими приміщеннями; один із пунктів цього рішення - виділення в першочерговому порядку коштів на ремонт приміщень апеляційного суду Донецької області в м. Артемівську, апеляційного суду Луганської області в м. Сєверодонецьку, Донецького апеляційного адміністративного суду в м. Краматорську у зв'язку з переведенням цих судів на контрольовану українською владою територію);

- рішення від 06.11.2014 № 59 (щодо матеріально-технічного забезпечення судів Донецької та Луганської областей, що здійснюють

правосуддя на контрольованій українською владою території, у тому числі поштовими знаками, канцелярським приладдям, послугами технічного обслуговування й ремонту оргтехніки тощо);

- рішення від 11.12.2014 № 75 (про виділення коштів на ремонт приміщення апеляційного суду Луганської області в м. Сєверодонецьку);

- рішення від 23.12.2014 № 76 (стосовно тимчасового прикріплення до штату судів того самого рівня й спеціалізації відповідно в Донецькій та Луганській областях, що функціонують на території, підконтрольній українській владі, суддів, які подали заяви на переведення на роботу на посадах суддів до інших судів України із судів, які тимчасово знаходяться на неконтрольованій території Донецької та Луганської областей, до прийняття рішення про їх переведення в установленому законом порядку);

- рішення від 12.03.2015 № 2 (про стан забезпечення діяльності окремих судів Донецької та Луганської областей).

Також організовано проведення:

- практичного семінару на тему: "Посилення ролі суддівського самоврядування в Україні", за сприяння та підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) "Справедливе правосуддя" (3-4 вересня 2014);

- семінару-тренінгу на тему: "Посилення потенціалу Ради суддів України у сфері стратегічного планування в царинах фінансів та комунікацій". Захід відбувся в рамках Проекту Ради Європи "Посилення незалежності, ефективності та професіоналізму судової влади в Україні" за фінансової підтримки Уряду Швеції (7 листопада 2014 року);

- робочої зустрічі щодо стратегічного планування у сфері комунікацій за підтримки проекту Ради Європи "Посилення незалежності, ефективності та професіоналізму судової влади в Україні" (18 листопада 2014 року);

- робочої зустрічі на тему: "Посилення потенціалу Ради суддів України у сфері стратегічного планування в царині фінансів" за підтримки проекту Ради Європи "Посилення незалежності, ефективності та професіоналізму судової влади в Україні" (2-3 грудня 2014 року);

- семінару-тренінгу Київської школи економіки: "Основи організації корпоративних фінансів та фінансова звітність". Програма семінару була призначена для представників органів суддівського самоврядування, які бажали поглибити свої знання з фінансів та економіки з метою професійного фінансового управління судовими органами та інституціями (2 грудня 2014 року);

- міжнародної конференції з питань комунікації судової влади в Україні: "Зміцнення довіри громадськості до судової влади через покращення взаємної комунікації" та тренінгів для прес-секретарів і суддів, з метою покращення їх комунікаційних навичок за фінансової підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) "Справедливе правосуддя" (24-25 лютого 2015 року);

- робочої зустрічі членів Ради суддів України з обговорення системи оцінки роботи суду та її подальшого використання в Україні, за підтримки

Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) "Справедливе правосуддя"(13 березня 2015 року);

- засідань робочої групи з доопрацювання Положення про автоматизовану систему документообігу суду та організації переходу до системи "Електронний суд" (20-21 листопада, 18-19 грудня 2014 року, 18-19 березня 2015 року);

- зустрічі членів Ради суддів України з іноземними експертами Проекту ЄС "Підтримка реформ у сфері юстиції України" щодо оцінювання суддів та імплементації нового законодавства (30 березня 2015 року);

- семінару "Оцінювання професійної діяльності суддів" (24 квітня 2015 року);

- засідання робочої групи Ради суддів України з розробки Типових уніфікованих та оптимізованих структур і штатних розписів місцевих загальних та апеляційних судів Типового положення про нарахування та виплату стимулюючих виплат працівникам апаратів судів (27 квітня 2015 року);

- засідань робочої групи з підготовки коментаря до Кодексу суддівської етики, за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) "Справедливе правосуддя" (9-10 квітня та 23-24 червня 2015 року).

Крім того, організовано вивчення робочими групами Ради суддів України ситуацій, що склалися в апеляційному суді Черкаської області (22 квітня 2015 року) та Дніпровському районному суді міста Херсона (07 травня 2015 року).

Відповідно до рішення Ради суддів України від 11.12.2014 № 72 та розпорядження голови Ради суддів України від 01.07.2015 № 4 робочими групами Ради суддів України у складі представників Ради суддів України і працівників ДСА України 20-24 липня 2015 року було вивчено організацію діяльності Ананьївського, Біляївського, Савранського і Комінтернівського районних судів Одеської області за 2014 рік.

Упродовж 2014 року та 9 місяців 2015 року забезпечено розгляд близько 1 тис. звернень громадян та більше 3 тис. листів, що надійшли до Ради суддів України.

15. Зв'язки з громадськістю та ЗМІ

З метою реалізації принципів відкритості та прозорості діяльності, а також гармонізації відносин судової влади та суспільства, забезпечення оперативного та об'єктивного висвітлення в ЗМІ діяльності органів судової влади, а також створення та розбудови мережі прес-секретарів судів, надання їм методичної допомоги, наприкінці 2014 року Радою суддів України створено прес-центр судової влади.

Реалізуючи означені заходи проводилася робота з підготовки та оновлення інформації на веб-порталі "Судова влада України" (загалом розміщено близько 400 інформаційних повідомлень), постійно здійснювалося супроводження публічних заходів, зокрема, брифінгів, прес-

конференцій, семінарів, обговорень, відповідей на запити, надання методичної допомоги, інше.

У звітному періоді організовано низку брифінгів:

- брифінг Голови ДСА України та начальника ТУ ДСА України в Одеській області "Впровадження проекту "Електронний суд", а також надання коментарів ЗМІ під час виїзного засідання Ради суддів України в місті Одеса;

- брифінг щодо особливостей організації судового засідання та доступу громадськості та ЗМІ під час розгляду "Справи вбивств 39 людей під час Євромайдану" за участі представників громадськості;

- брифінг судді Сергія Аніпка, який головував у кримінальній справі, порушеній стосовно экс-ректора Національного університету Державної податкової служби України;

- брифінг голови апеляційного суду м. Києва Ярослава Головачова одразу після обрання його на адміністративну посаду зборами суддів;

- брифінги Голови Ради суддів України.

З метою забезпечення відкритості та прозорості діяльності органів судової влади забезпечено максимальну доступність громадськості та представників ЗМІ до розгляду "Справи вбивства 39 людей під час Євромайдану" у Святошинському районному суді міста Києва, організовано он-лайн трансляцію на офіційному веб-порталі "Судова влада України".

У звітному періоді забезпечено надання:

- інтерв'ю Голови ДСА України для видання "Закон і Бізнес";

- інтерв'ю Голови Ради суддів України для друкованого видання "Судово-юридична газета";

- коментарів теле-, радіоканалам "1+1", "2+2", "Право ТВ", Радіо "Свобода" щодо функціонування ЄДРСР, автоматизованої системи документообігу суду тощо.

Здійснено інформаційний супровід відкриття приміщень Тячівського районного суду Закарпатської області, Братського районного суду Миколаївської області, Брусилівського районного суду Житомирської області, Терехівського районного суду та Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області, а також низки робочих нарад керівництва органів судової влади.

Запроваджено на постійній основі он-лайн трансляцію засідань Ради суддів України, у тому числі і виїзних, постійний інформаційний супровід всіх засідань Ради суддів України.

Протягом звітнього періоду організовано збір інформації та створено бази контактів прес-секретарів у судах, з метою налагодження регіональної взаємодії та проведено ряд виробничих нарад (у режимі відеоконференцзв'язку) з прес-секретарями судів усіх регіонів України.

З метою розповсюдження інформаційних повідомлень розроблено медіа-карту ЗМІ (друковані, ТВ-канали та Інтернет-видання).

Крім того, прес-центром судової влади:

- проводиться щоденний моніторинг інформації, пов'язаної з діяльністю органів судової влади, яка висвітлюється ЗМІ;

- готуються та розсилаються прес-релізи з актуальною інформацією про діяльність органів судової влади;
- здійснюється постійний моніторинг сайтів судів;
- налагоджено співпрацю з прес-службами установ судової влади;
- надається методична допомога прес-секретарям судів України;
- здійснюється підготовка та надання коментарів на офіційні журналістські запити тощо.

Введення посад прес-секретарів у судах дозволило активніше інформувати громадськість та ЗМІ про судові засідання у справах, що мають суспільний інтерес, та надання інформації щодо розгляду інших справ та прийняті рішення, що свідчить про активізацію діяльності в налагодженні комунікацій між органами судової влади та ЗМІ.

Державна судова адміністрація України

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5

тел. (044) 277-76-00, факс (044) 277-76-11, inbox@court.gov.ua